

Номер для подачі оголошень
☎ 098 477 12 70

ДАВАТИМУТЬ ПО 700 ГРИВЕНЬ
ЗА ЗЕКОНОМЛЕНІ СУБСИДІЇ С.11

ЯК СХУДНУТИ НА 25 КІЛОГРАМ.
ІСТОРІЇ УСПІХУ ТЕРНОПОЛЯН С.19

КОНКУРС НА БУДІВНИЦТВО
ЖИТЛА **НЕРУХОМІСТЬ** с.34-35

СЕРЕДА 3 травня 2017 №18

ЇХ ЗАПРОШУЮТЬ
В GOOGLE **ГОЛОВНЕ** с.3

Barcode: 48200664532002
4.90 грн
1 блок
Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

te.20minut.ua

ВІЙНА ВІЙНОЮ, а робота в Москві – за розкладом

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

502

Лише 300 тернополян у рік виїжджають на заробітки за кордон за офіційною статистикою. Утім, і автобуси, і потяги як у Польщу, так і в Росію з Тернополя – повні

Читайте **АКТУАЛЬНО** с. 6-7

БАКАНСІЇ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

МАГАЗИН **Добрий Господар**
офіційний дилер торгової марки **STIHL**
М. Тернопіль, вул. Шептицького, 25
тел 52-37-74, (067) 533-70-67
www.gospodar.te.ua

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника під індивідуальні розміри ліцензійний монтаж
ВОРОТА АВТОМАТИЧНІ
www.rif.te.ua
ПІДПРИЄМСТВО **РИФ** м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

ГЛОБАЛ КРЕДИТ
КРЕДИТИ ЗА 15 ХВИЛИН
від 200 до 10 000 грн
паспорт та код
без довідки про доходи
вул. Шоптицького, 7/1 (067) 487-74-14
www.globalcredit.ua (097) 097 88 88

Трактори Мотоблоки Мототрактори
Кредит до 30 000 грн
м. Тернопіль Тел.: (097) 842-06-17, (067) 353-16-06
вул. Гайова, 32 www.mini-traktor.com.ua

Мій Двір
ТРОТУАРНА ПЛИТКА **МАГІК**
м. Тернопіль, Крушельницької, 18, к.203 т.: (0352)52-28-18

Передплати газету **RIА** і виграй поїздки в Будапешт та більше 50 цінних подарунків
Туристичний партнер **АДРИЯ**
Дзвінок за телефоном 43-00-50, (097) 879-96-11

Комп'юнер **Фінанс**
за **20** хв. **ГРОШІ ГОТІВКОЮ** до 10 000 грн
ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД
вул. Київська, 11 вул. Патріарха Мстислава, 1 ☎ 050 479 14 83
www.kf.ua

3,6% річних найвигідний процент!
навіть при наявності декількох діючих кредитів, прострочень і неофіційного працевлаштування
зарахування коштів на картку протягом 1 доби
ГРОШІ до 500 000,00 грн
• НА АВТО,
• С/Г ТЕХНІКУ,
• НЕРУХОМІСТЬ,
• Б/У ТА НОВЕ ОБЛАДНАННЯ
м. Тернопіль, вул. Б.Хмельницького, тел.: (068) 209-51-42, (073) 206-34-22

БАГАТОПОВЕРХІВКАМ МІСТА ПРИЗНАЧАТЬ УПРАВИТЕЛІВ

НА СТАРТ ■ У міській раді уже створили спеціальну комісію, яка визначить, за яким будинком буде закріпленій той чи інший управитель. Думку жителів врахують, якщо люди самі її донесуть. Інша альтернатива — створити ОСББ. Часу на це ще вистачає

АНДРІЙ ШКУЛА, 097-742-35-45,
SHKYLA@GMAIL.COM

Більше року вже говорять про те, що обслуговуючих підприємств (наступників ЖЕКів — авт.) не буде. Натомість буде дві форми управління: об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ — авт.) та призначені управителі. В Тернополі таких обирають для кожної багатоповерхівки вже влітку. Управителям віддадуть в «адміністрування» всі будинки, де немає ОСББ.

— Аби окремі тернополяни не здійняли гвалт «як ми проживемо без ЖЕКів», перш за все поясню — у нас вже давно немає ЖЕКів, — каже депутат міськради від фракції «Об'єднання «Самопоміч», секретар комісії з питань житлово-комунального господарства та член комісії з відбору управителів

Сергій Лупак. — Обслуговування роками здійснюють приватні фірми, які зараз використовують приміщення колишніх ЖЕКів та отримали їхню техніку. Частина з них працює нормально, частина — самі знає як... Тому такі зміни, вважаю, на краще. Людям дали тривалий період часу, аби вони створили собі ОСББ або ж підготувались до призначення управителів.

Управителем, згідно з законом, може бути як юридична, так і фізична особа-підприємець. Претендувати на статус управителя будуть і ті обслуговуючі підприємства, що вже працюють. Тож, умовно кажучи, для деяких будинків основною зміною буде те, що їх обслуговуватиме не «Обслуговуюче підприємство «Роги і копита», а «Управительська організація «Копита й роги». Про-

Сергій Лупак попри те, що є депутатом міськради, вже багато років очолює декілька ОСББ у Тернополі. Така форма управління — найоптимальніша, вважає депутат

те навіть якщо таке й трапиться, то відмінність буде в прозорості витрати грошей. Якщо зараз сотня будинків платить на загальну купку, з якої гроші розходяться так, як хоче адміністрація, а частину просто проїдає структура, то з часом гроші з будинку йтимуть на будинок.

— Багато людей незадоволені певними обслуговуючими організаціями і навряд чи захочуть аби їх же призначили управителями, — каже Сергій Лупак. — Процедура не передбачає опитування людей з того чи іншого будинку. Але я вважаю,

що думка людей має бути визначальною. Тому пропоную тим будинкам, які категорично проти сьогоденних обслуговувачів, збирати підписи проти призначення тих же виконавців управителями. Підписи можна принести на офіс «Самопоміч», що на бульварі Шевченка, 16. Я доноситиму ці думки на комісії з призначення управителів і наполягатиму аби громада почуву! І треба пам'ятати, що є альтернатива — створити в будинку ОСББ. Тоді можна самостійно утримувати будинок або ж заключити угоду з тим же

управителем. Але останнього вже самостійно обирають жителі.

Перше засідання комісії відбудеться у середині травня. Воно буде швидше організаційним. Лише влітку почнеться процес призначення управителів.

— Я ініціював процес інвентаризації усіх багатоквартирних будинків у місті, — каже Сергій Лупак. — Сподіваюсь, ближчим часом з'явиться чимало підприємців і організацій, які готові займатися управлінням. Це перспективний напрям, а конкуренція, як відомо, підвищує якість.

Гроші тернопільських депутатів — як на долоні

ВИДАВНИЦТВО RIA

Гроші в банках та «під матрацом», нерухомість та транспорт, витрати та борги — все це можна побачити усім охочим в електронних деклараціях, які запровадило Національне агентство з протидії корупції (НАЗК — авт.).

У кінці квітня завершилась друга хвиля подання е-декларацій. Її спеціально зробили, аби депутати місцевих рад встигли задекларувати

те, що мають (чиновники декларували все до 1 квітня — авт.). Чимало бідних місцевих депутатів виявились заможими. Про детальний аналіз декларацій наших міських обранців та їхні маєтки, які взяли нізвідки, читайте в наступних номерах «RIA плюс».

— Термін подачі електронних декларацій минув, але 5 депутатів із Тернопілля не оприлюднили інформації про статки та доходи у Реєстрі електронних декларацій, — каже координатор громадського руху ЧЕСНО у Тернополі Юлія Ковальчук. — Зокрема, з Тернопільської міської ради не подали декларації Роман Ляхович та Володимир Гринда. Також декларацію не подали троє депутатів обласної ради: Олександр Башта, Наталія Масник, Сергій Тарашевський. Нагадаємо, що за несвоєчасне електронної декларації передбачено адмінштраф від 850 до 1700 грн. Є відповідальність і в криміналь-

ному кодексі. За умисне неподання декларації суб'єкт декларування може бути оштрафований на суму від 42500 гривень до 51000 гривень або ж навіть позбавлений волі терміном до двох років. Також координатор руху ЧЕСНО повідомила, що зараз експерти проводять детальний аналіз майнових декларацій депутатів. — У поданих деклараціях ми вже виявили невідповідності та порушення, — каже пані Ковальчук. —

Про результати нашого аналізу ми повідомимо НАЗК для детальної перевірки.

Ми запитали депутатів міськради, чому немає їхньої декларації на сайті. Володимир Гринда запевнив, що нічого не приховує і декларацію подасть обов'язково. А те, що її немає зараз на сайті пояснює тим, що не встиг. Роман Ляхович Ляхович пояснив, що не заповнив е-декларацію через поганий стан здоров'я.

Ми запитали депутатів міськради, чому немає їхньої декларації на сайті. Володимир Гринда запевнив, що нічого не приховує і декларацію подасть обов'язково. А те, що її немає зараз на сайті пояснює тим, що не встиг. Роман Ляхович Ляхович пояснив, що не заповнив е-декларацію через поганий стан здоров'я.

— Мабуть, це типові людські турботи: здоров'я рідних, стан економіки держави, в якій живу, зручність ведення бізнесу у ній. У нашій країні сьогодні поганий інвестиційний клімат, високий рівень корупції. А ще держава неприхильна до дрібних підприємців, самі ж правила гри для бізнесу дуже нестабільні, а ризики ведення бізнесу — великі.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Олег РІЗНИК (35 р.), член ГС «Рада бізнесу Тернопілля»:

— Вразило, що, під час подій під міською радою 24 квітня, тернополяни прийшли захистити своїх депутатів. Без прохань та підкупу. А проти них виступили керовані «партиною дисципліною» свободівці, котрих при «обов'язковій явці» нашкребли в Тернополі аж близько 25 чоловік. Решту звезли з інших міст. «Партія мера» здулася.

Галина МАЦИКУР (42 р.), власниця тренажерного залу, викладач туризму:

— Виявляється, лікарі говорять правду — не переносьте застуду на ногах. Шкода, що перевірила це на собі і потрапила в терапевтичне відділення другої міської лікарні. Я вражена турботою медсестер, санітарок і лікаря. Стан відділення — перманентний ремонт, черга на ЕХО — як шлях до пекла. Але люди, які працюють в лікарні, — золоті!

Світлана НИКИТЮК, доцент кафедри педіатрії №2 медуніверситету:

— Щоб нас Європа не боялася, щоб бути захищеними в суспільстві, в Україні потрібно вакцинувати 95% дітей. А у нас вакциновано 45%. В Сомалі і Сирії рівень вакцинації вищий, ніж в Україні. Дивує, чому в нас люди можуть купити дорогі гаджети, а відмовляються від безкоштовного пожиттєвого захисту.

Олександр БОГОМОЛ (40 р.), начальник Головного управління нацполіції в області:

— Закликаю всіх відмежувати побутовий конфлікт від розбірок між агрохолдингами. Закликаю не використовувати патріотичні сили у вирішенні конфліктів у бізнесі. Це, передусім, непорядно. Закликаю агрофірми сісти за стіл перемовин та обмежити участь озброєних людей у конфліктах.

Галина ФЕДОРОВИЧ (27 р.), директор міського центру фізичного здоров'я населення:

— Все частіше зустрічаюсь з апатією і пасивністю в сфері фізичної культури і спорту. Вражає, що серед цих людей більшість — молодь. Ті, що повинні першими показувати приклад гіперактивності. Не вже перевелись фанати своєї справи, які переживають за результат, а не за те, скільки вони на цьому зароблять?

Борис ЯВІР (31 р.), краєзнавець:

— Мабуть, це типові людські турботи: здоров'я рідних, стан економіки держави, в якій живу, зручність ведення бізнесу у ній. У нашій країні сьогодні поганий інвестиційний клімат, високий рівень корупції. А ще держава неприхильна до дрібних підприємців, самі ж правила гри для бізнесу дуже нестабільні, а ризики ведення бізнесу — великі.

СЕРГІЯ ТА ЮРІЯ ЗАПРОШУЮТЬ ПРАЦЮВАТИ В GOOGLE ТА APPLE

Успіх

■ Тернопільські студенти-програмісти в команді з львів'янами виграли чемпіонат Fast algorithmics у Польщі. Тепер їх запрошують на роботу у світові компанії-гіганти

Сергій Ковалевський (зліва) та Юрій Трибрат готуються до випускних іспитів та отримання диплома. Після цього будуть визначатися, в якій із компаній працюватимуть

ЮРІЙ СОРОЧАН, 067-351-84-39,
VODSVORT@GMAIL.COM

Після завершення змагань рекрутери з Google та Apple віталися з нашими хлопцями українською.

— Вочевидь, недарма з'їздили, — жартують Юрій та Сергій.

Двоє тернополян — Сергій Ковалевський та Юрій Трибрат — в команді «Тьюринг Проджект» четвертий рік беруть участь у міжнародних змаганнях з програмування. Також у команді — четверо магістрантів Львівського університету. Цього разу чемпіонат відбувся у Кракові.

Організована тренером Олександром Храповецьким збірна тричі перемагала на київських змаганнях і двічі брала срібні нагороди в болгарському місті Варна. На чемпіонат у Польщі хлопців відібрали через онлайн-турнір із 700 претендентів від України.

Сергій Ковалевський розповідає, що готуватися довелося навіть ночами.

— Кожен з нас закінчує останній курс у вузі, — каже Сергій. — Тому ми розділяли час між

підготовкою своїх бакалаврських і магістерських та штудіюванням різних задачників та посібників по «слизьких» місцях програмування. За правилами організаторів Fast algorithmics, у змаганнях можуть взяти участь навіть першокурсники, але всіх стосується правило — взяти участь можна тільки один раз. Переживання були, — в перший день ми двічі були на грані вильоту. Спочатку всі шестеро вперто не бачили помилки на найвиднішому місці. Потім змогли випередити команду із Південної Кореї на три секунди при здачі завдання.

В суботу, 29 квітня, потрібно було розв'язати 12 задач, які потребували інтенсивної роботи усіх шести учасників. Потрібно було написати програму, яка виконувала б певну послідовність дій. Причому за найкоротший час і при мінімальному обсязі використаної комп'ютерної пам'яті. Завдання стосувалися паркування автомобілів, розв'язування рівнянь, пошук ймовірності зіткнення Землі із кометою. У неділю набір завдань пропонували спонсори — Microsoft, IBM

та інші. Вони були складнішими: із десяти задач ми впоралися із чотирма, але цього вистачило.

Китайська команда, яка методично перемагала останні три роки на всіх турнірах, ледь встигла впоратися із двома.

— Ця олімпіада є ринком вакансій, — каже Юрій Трибрат — Західні рекрутери вивчають резюме учасників. Другого дня,

ближче до фіналу, наші досє пішли по руках. А після підведення підсумків до нас підбігали представники компаній Google та Apple і починали вітатися українською.

Тож невдовзі хлопці визначаться із своїм майбутнім. А поки готуються до випускних іспитів та отримання диплома в Тернопільському техуніверситеті.

80% УЧАСНИКІВ БЕРУТЬ НА РОБОТУ

Міжнародна олімпіада Fast algorithmics проходить уже десятий рік за сприяння ЮНЕСКО та передових комп'ютерних компаній. У 2010 р. турнір опинився на першому місці в рейтингу математичних змагань, складеному Гарвардським університетом.

80% учасників кожної олімпіади потрапляють без співбесід і попереднього стажування у штат найкращих американських фірм. Місце проведення турніру щороку змінюють. Шанхай, Ріо-де-Жанейро, Кейптаун, Амстердам уже побували в ролі

господаря змагань. Наступного року Fast algorithmics пройде у Монреалі.

Цього року в Краків приїхало близько 500 учасників, які пройшли жорсткий відбір і по праву можуть називатися найперспективнішою молоддю у світі. Щоправда, висока конкуренція і психічне виснаження нерідко призводили і до трагічних історій. Так, у 2014 р. троє японських студентів із токійського університету Васеда, не досягнувши успіху на олімпіаді, викинулись із вікон власного університету.

Для фестивалю на Театральному майдані змонтують 7-метрову браму

МИРОСЛАВА МУКВИЧ,
0-68-844-28-59,
MIROSLAVA.MUKVICH@GMAIL.COM

Декорації старого залізничного вокзалу, пам'ятника Адаму Міцкевичу, італійський дворик можна буде побачити на фестивалі «Тернопільська брама» 5-7 травня на Театральному майдані. А також тут виступлять учасники «Х-фактора» і «Євробачення».

Вхід на всі концерти безко-

штовний.

Одна з головних подій свята — тут приготують рекордну 400-метрову ковбасу. Вага найдовшої в Україні ковбаси становитиме 200 кг. Нею пригощатимуть усіх охочих гостей фестивалю.

— Це дуже корисна справа для Тернополя, — пояснює мету фестивалю ресторатор, співорганізатор, голова «Гільдії рестораторів Тернопільщини» Михайло Гросуляк. — Бо наша біда в тому, що турист оминає

Тернопіль, їде в Збараж чи ще куди, а Тернопіль залишається в тіні. Ми хочемо, щоб усі тернополяни виграли від цього свята. Цим фестивалем ми прагнемо сприяти у відтворенні старої архітектури міста.

Символ фестивалю — стара брама. Її хочуть відновити. Основою брами буде металева конструкція, яку доповнять різномірними посудом: пляшками, ложками. Браму монтуватимуть уже безпосередньо на Театралці.

Її висота — 7 метрів.

На фестивалі тернополян чекає багато смачної їжі та хорошої музики, обіцяють організатори.

Для гостей приготують тернопільську пайду. Це хліб зі смальцем, вкритий смаженою цибулею та ковбасою. А ще будуть ребра по-махабундськи. Частуватимуть теренівкою двох видів: настоянкою і наливкою, в основі яких — терен. А також новим сортом пива. Це — барлівайн, що дозріває близько 6 місяців.

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

- Розбійні напади: катують, як у 90-ті
- Як виглядав Тернопіль 22 роки тому (ВІДЕО)
- Христина Соловій «розірвала» тернопільську публіку
- До уваги водіїв! Від сьогодні хто на кільці, — той і головний
- Шоумен Сергій Притула зрадив свого друга
- Тернопільських програмістів запрошують працювати в Google та Apple
- Секрети оформлення брів: як можна, а як ні
- В яких садочках Тернополя найбільші черги (ІНФОГРАФІКА)
- До уваги тернополян! В місті працює грабіжник
- «Рухаємо Тернопіль»: «Вар'ят» Віталій Тильний за пів року скинув 25 кг
- ДТП на Кременеччині: зіткнулись три автівки, двоє людей у лікарні
- ДТП у Чортківському районі: росіянин відправив у лікарню двох людей
- «Рухаємо Тернопіль»: «Вар'ят» Віталій Тильний за пів року скинув 25 кг
- Субсидію перерахуватимуть з 1 травня 2017 з урахуванням доходів 2016
- Вакансії тижня у Тернополі: кого шукають і які зарплати пропонують
- Хвороби з пісочниці і не тільки

Найбільше коментують:

- У парку Шевченка велосипедист збив жінку, яка йшла по велодоріжці
- В парку Нацвідродження краще не гуляти. Тут труять кліщів
- Як на ринку продають техніку
- У Тернополі з'явилась бляшано-віконна маршрутка (ФОТО)
- Токар на заводі Промінь (Тернопіль) ЗА МІСЯЦЬ ЗАРОБИВ 16 100 гривень...
- «Спершу до нас ставились, як до героїв. А після 90-х стали забувати», — кажуть червонобильці
- Напади собак продовжуються без карно!
- Вулиця За Рудкою вся в диму через пожежу

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Мар'яна Дохват. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин»	43-00-50
Пожежно-рятувальна служба	101
Міліція	102
Швидка медична допомога	103
Аварійна газу.	51-51-26
Аварійна водоканалу	25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж	25-48-10
Чергова міської ради	1580
Довідкова залізничного вокзалу	1505
Довідкова автовокзалу	1504
Цілодобова стоматологічна служба	52-06-09
Чергова аптека	24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів	52-16-65
Управління транспорту	52-15-14
Перевірка якості продуктів	52-23-87
Довідка міськвиконкому	23-63-97
Головавтоінспекція	52-47-38
Аварійна електромереж	52-24-66

«НАМ ПРОПОНУВАЛИ 400 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ ЗА ПІДТРИМКУ ГЕС НА ДНІСТРІ»

Довкілля ■ Лише на обґрунтування необхідності побудови ГЕС із бюджету виділять 150 мільйонів гривень. Окрім проектно-кошторисної документації в цю суму входять витрати на геологічне та інженерне дослідження Дністра

ЮРІЙ СОРОЧАН, 067-351-84-39,
VODSVORT@GMAIL.COM

Дискусії довкола проекту побудови каскаду ГЕС на Дністрі не вщухають у Тернополі. Науковці і громадсько-політичні діячі обговорили долю цієї будови під час круглого столу в педагогічному університеті.

Згідно з «Програмою розвитку гідроенергетики в Україні до 2026 р.», на Дністрі повинні з'явитися шість ГЕС, які забезпечуватимуть енергією Західну Україну. Територія новобудови складатиме 30 тисяч гектарів землі. Дві з половиною тисячі людей виселять з їхніх домівок.

На зустрічах із тернопільськими чиновниками розробники проекту — «Укргідропроект» та «Укргідроенерго» — запевняли, що створення ГЕС матиме позитивні наслідки для краю. По-перше, з'являться нові робочі місця, пов'язані із обслуговуванням станцій. По-друге, на будівництві використовуватимуть місцеву робочу силу та залучатимуть будівельні фірми

із Тернополя.

Однак обласна рада виступила проти такого починання Києва і висловила заборону проекту. В Кабмін надіслали лист із проханням вилучити проект із державних планів. У відповідь прем'єр міністр Володимир Гройсман запевнив, що думку місцевих громад обов'язково врахують.

Попри це, лише на обґрунтування необхідності побудови станцій із бюджету виділять 150 мільйонів гривень. Окрім проектно-кошторисної документації в цю суму входять витрати на геологічне та інженерне дослідження Дністра. Один із ініціаторів круглого столу, професор Василь Грубінко зауважив, що частина цих грошей могла перепастися і педагогічному університету.

— До нас зверталися із пропозицією виділити 400 тисяч гривень в обмін на те, що ми підтвердимо доцільність створення ГЕС, — каже пан Грубінко. — Порадившись із ректором ми відмовилися від грошей. Тепер подаємося на іноземні гранти, бо

Будівництво ГЕС на Дністрі може призвести до замулювання та цвітіння води, підтоплення навколишніх територій

хочемо бути фінансово незалежні. Наприклад, отримали норвезький грант у розмірі 100 тисяч доларів на дослідження Дністра та його околиць.

Про сумну долю гідропроектів на Тернопільщині розповів голова управління екології та природних ресурсів обладміністрації Орест Сінгалевич.

— Уже існує Новодністровське водосховище викликало руйнування берегів річки, замулювання води у верхів'ї Дністра, цвітіння води, підтоплення навколишніх територій, — каже він.

Іншим прикладом невдалого використання гідротехнологій стала річка Серет. Вона зарегульована великою кількістю ставів та водосховищ, які замулені на 80-90%. Це означає, що Серет поступово вмирає. Подібна доля, впевнений чиновник, чекає і

на Дністер.

Побудова ГЕС, окрім усього іншого, порушить і низку міжнародних договорів, підписаних Україною. Зокрема, про охорону червонокнижних видів рослин і тварин та декілька конвенцій про підтримання екологічної рівноваги. Багато видів просто зникнуть.

Тривогу викликає і той факт, що мережу ГЕС будуть створювати на заповідних територіях, що суперечить українському законодавству. Протестує проти запланованих робіт і Молдова. Дністровський каскад може порушити існуючу систему водорегуляції в регіоні. Наші сусіди бояться, що Дубосарська ГЕС позбудеться води для поливу сільськогосподарських угідь. Кишинів та Одеса взагалі можуть залишитись без питної води, в результаті зменшення об'єму підземних вод.

Ще більше питань викликає економічна доцільність проекту. Вартість кіловату енергії, виробленої на ГЕС, становить 3 грн 50 коп., в той час як на АЕС його вартість 30.5 копійки, а на теплоелектростанціях — 84 копійки. Тож, наприклад, добування ще чотирьох блоків на діючій і поки що єдиній Дністровській ГЕС дасть, за словами науковців, в 13 разів більше енергії, ніж планований каскад ГЕС.

За підсумками круглого столу сформулювали резолюцію щодо неприпустимості технічного плюндрування Дністра.

Свої зауваження і пропозиції до цього документу можна вносити на сайті ТНПУ — <http://www.tnpu.edu.ua/>, де він виставлений у вільному доступі.

Після травневих свят резолюцію передадуть центральним органам влади.

«Людина року – меценат року»

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

За п'ять років існування благодійного проекту «Людина року — меценат року» допомогу отримали 13 сімей, в яких хворіють діти.

Організатори та меценати проекту допомагають онкохворим дітям та тим, які мають проблеми з серцем. Організатори співпрацюють з обласною дитячою клінічною та міською дитячою лікарнями. А про дітей, яким

потрібна допомога, повідомляє «Червоний хрест».

— До них надходять листи з проханнями про допомогу і вони дають нам 4-5 сімей, — розповідає директор благодійного проекту «Людина року — меценат року» Сергій Бачинський. — Ми стараємося допомогти кожній родині. Але ми не благодійний фонд. Щоб допомогти діткам, ми збираємо благодійників та меценатів. Щороку список цих людей поповнюється та змінюється. І ми їх відзначаємо та розповіда-

ємо про їхню діяльність, кому і чим вони допомагають.

20 квітня відбулася церемонія нагородження меценатів проекту за 2016 рік. А незабаром у драмтеатрі влаштують благодійний концерт, де збиратимуть кошти для онкохворих дітей.

— Це буде перша акція цього року, — говорить чоловік. — Зберуться артисти, благодійники, батьки тих дітей, яким потрібна допомога, лікарі. І усі кошти, виручені за квитки на цей концерт, ми відразу передамо тим діткам.

За минулий рік завдяки благодійникам організатори зібрали 97 тисяч. Ці гроші віддали дітям із трьох сімей на лікування

РЕКЛАМА

ДОПОМОЖІТЬ, БУДЬ ЛАСКА, НЕ БУДЬТЕ БАЙДУЖІ!

Малюку всього 1 рік і 2 місяці, діагноз
ДВОХСТОРОННЯ СЕНСОРНО-НЕВРОЛОГІЧНА ГЛУХОТА ІV СТ.

(100% втрата слуху)

Допомогти йому почути наш світ і бути повноцінною дитиною може операція по встановленню імплантанту, вартість якої - **30 тис. євро**

Ваші декілька гривень допоможуть малюку
СТАТИ ЗДОРОВИМ

Н/Р (ПриватБанк) **5168 7572 1826 2451**

тел. мами (096) 80 37 486

339083_int

Stimex
engineering group
Стимекс інжиніринг Груп

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:

**ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМИСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ
ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ**

• ПІДБІР ОБЛАДНАННЯ • ЕНЕРГОАУДИТ • ШЕФМОНТАЖ

+38 0536 700 857, +38 0536 700 870 stimexeng.com

СТАРІ ГАЗЕТИ – ЯК МАШИНА ЧАСУ

3 «RIA плюс» роками

За багато років газета часто змінювалася та оновлювалася. Незмінним залишився лише логотип на першій сторінці, зауважили наші читачі

ЮРИЙ СОРОЧАН (2)

Інні Івашків було всього 7 років, коли газета «RIA плюс» з'явилась у Тернополі

МАР'ЯНА ДОХВАТ

Ірина Палямар знайшла вдома примірник 2003 року. Особливо жінка любить читати в газеті кулінарні рецепти

ЮРИЙ СОРОЧАН, 067-351-84-39, VODSVORT@GMAIL.COM

Старі примірники «RIA плюс» продовжують приносити у редакцію наші читачі. Цього разу конкурсантами стали власники газет 1999-го, 2002-го та 2003-го років.

Нагадаємо, до 19 травня триває конкурс «3 «RIA плюс» роками». Принесіть у редакцію старий примірник нашої газети чи вирізку з неї. Власник найдавнішого примірника отримає 3000 гривень.

«Уявляла себе першої сторінці»

Інні Івашків було всього 7 років, коли газета «RIA плюс» з'явилась у Тернополі. У редакцію вона прийшла із номером газети № 5 від 25 лютого 1999 року, який мало схожий на сучасне видання. Тільки логотип на першій сторінці не змінився.

— Мій покійний батько їздив

роз'їздив. Весь цей час газети зберігалися, як пам'ять про нього. Добре, що мама не викинула старі номери.

Інна працює кухарем у тернопільському ресторані, на ділянці гарячого цеху. Так само гаряче вона сприйняла акцію газети. Дівчина каже, що газети зберігає вдома в Чорткові, де цілі стоси старих видань заповнюють родинне горище. Під час чергових відвідин рідних Інна згадала про конкурс і вирішила витрясти пил із сімейних архівів. Гортаючи пожовклі сторінки, на дівчину нахлинула ностальгія.

— Коли гортаю сторінки, здається, що переносюся на машині часу в дитинство. — Каже пані Інна. — Пам'ятаю, коли батько приносив газету, я завжди поспішала подивитись на першу сторінку. У той час в газеті була рубрика, де публікували фотографії випадкових тернополян. І

Михайло Гулька каже, що активним читачем «RIA плюс» є його дружина. Чоловік більше приділяє уваги рекламному блоку

ми оголошеннями, які стосуються її роботи. Хоча часу на дозволя не вистачає, для улюбленої газети хвилинка завжди знаходиться.

Газета допомагає у бізнесі

Приватний підприємець Михайло Гулька приніс на конкурс випуск № 44 від 5 листопада 2003 року. Каже, що активним читачем газети є його дружина, яку цікавлять тернопільські новини. Саме дружина прочитала про умови конкурсу і наполягла, щоб чоловік приніс один із старих номерів газети. Сам пан Михайло більше уваги приділяє рекламному блоку.

— Газета мені дуже допомагає у веденні бізнесу, — каже чоловік. — Стежити за оголошеннями я почав ледь не з моменту поя-

ви «RIA плюс». Уважно читають газету і мої батьки, які стежать за тернопільською пресою.

А тернополянка Ірина Палямар знайшла в себе вдома газету № 41 від 15 жовтня 2003 року. Жінка часто читає «RIA плюс» і коли дізналася про конкурс, вирішила спробувати.

— Я люблю читати все, а особливо мені цікава сторінка «Смачного», — каже пані Палямар. — Тому зберігаю у себе сторінки з рецептами, які сподобалися.

Олексій Мелимука — лікар-нарколог із сорокарічним

стажем. Він продовжує працювати в обласному наркодиспансері. В редакцію чоловік прийшов із декількома папками, набитими номерами газети «RIA плюс». Із лікарської педантичністю всі газети у них поскладані за датами. Найстарішим примірником в його архіві є випуск № 25 від 3 липня 2002 року.

— Люблю читати в газеті матеріали на краєзнавчу, історичну тематику. — розповідає Олексій Мелимука. — Подобаються мені історичні замальовки про знаменитих персон минулого. Надаю перевагу статтям, в яких мова йде про ХІХ століття.

Не оминає увагою наш читач і гарячі політичні події та новини із життя сучасного Тернополя. Щоб не пропускати виходу нових номерів газети, пан Олексій нещодавно оформив передплату на наше видання.

ДОВІДКА

Старі газети чи вирізки з них приносьте у редакцію «RIA плюс» за адресою: м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1, б. Телефони для довідок: 096-915-39-23, (0352) 43-00-50.

«У той час в газеті була рубрика, де публікували фотографії випадкових тернополян. І я сподівалась, що побачу на титульній сторінці своє фото разом з мамою. Це було справді нездійсненне бажання!»

по всій Україні, бо працював водієм, — каже гостя. — Коли був у Тернополі, то купував місцеву пресу, в першу чергу «RIA плюс». Батько любив читати газети, щоб дізнаватись про тернопільські події, які відбулися в період його

я сподівалась, що побачу на титульній сторінці своє фото разом з мамою. Це було справді нездійсненне бажання, бо тоді ми жили в Чорткові.

Інна продовжує читати газету, стежить за новинами і реклами-

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

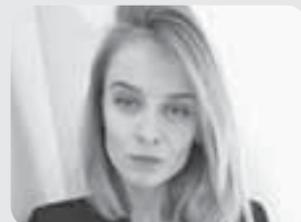
Мирослава Муквич — студентка

Ольга Хома — начальник управління освіти і науки обласної адміністрації

Володимир Жогло — учасник гумор-шоу «Вар'яти»

Аліна Водяна — менеджер по роботі з клієнтами

Уляна Гринчук — бариста

Сашко (4 р.):

— Ця тьотя працює лікарем. Вона їздить у швидкій допомозі лікувати дітей. Дає їм ліки, уколи. І ще вона має дзеркало, щоб дивитись у рот. І якщо там щось не так, то вона дає сироп.

Юля (5 р.):

— Ця тьотя працює в салоні краси. Вона вмє робити різні зачіски дівчаткам.

Даніель (4 р.):

— Ця тьотя — художниця. Вона малює небо, траву, квіти. У неї є шафа, в якій вона має багато фарб і пензлів.

Вероніка (4,5 р.):

— Її професія — співачка. Ця тьотя виступає на сцені перед багатьма людьми. Вони їй всі аплодують і дарують квіти.

Злата (5 р.):

— Цей дядько працює в цирку і смішить людей. Він показує їм свій фокус, щоб всім було весело. А ще він там катається на слоні і дарує дітям кульки.

Дениско (4 р.):

— Він танцює брейк-данс. Цей дядько вмє робити різні трюки — ходить на руках і крутиться на голові. Це його робота.

Назарчик (4,5 р.):

— Ця тьотя танцює в гарних костюмах на сцені. А люди дивляться і плескають. В неї є костюм феї, як у мультфільмі «Свинка Пепа».

Вікторія (5 р.):

— Ця тьотя вмє робити дуже смачні тістечка і торти. Вона має велику кухню. Поливає тортики шоколадом і різними кремами.

Настуся (5 р.):

— Ця тьотя працює в салоні. Вона малює всім тьотям нігті різними кольорами. У неї є багато баночок з лаками і різні наклейки на нігті.

Максим (4,5 р.):

— Ця тьотя — супергероїня. У неї є меч і вона б'є ним поганих дядьків. А потім віддає їх поліції. І ще вона має круту тачку, яка може літати.

РОСІЯ ЧИ ПОЛЬЩА: КУДИ БІЛЬШЕ ІДУТЬ НА ЗАРОБІТКИ

Робота ■ Люди, які вже працювали за кордоном, радять обов'язково оформляти офіційно. Лише за таких умов ви матимете захист і підтримку. А ще — вчити мову: чим краще знаєш — тим більше зароблятимеш

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Чи не найпопулярнішою, особливо для тимчасового заробітку, останніми роками є Польща. Проте й до сусідньої Росії, як ми переконались, за рублем вирушає чимало земляків. Їх, щоправда, останніми роками поменшало. Не останню роль зіграли анексія Криму та події на Донбасі. Якщо хто й тримається робочого місця — це зазвичай ті, хто працює в Росії офіційно і не менше п'яти років.

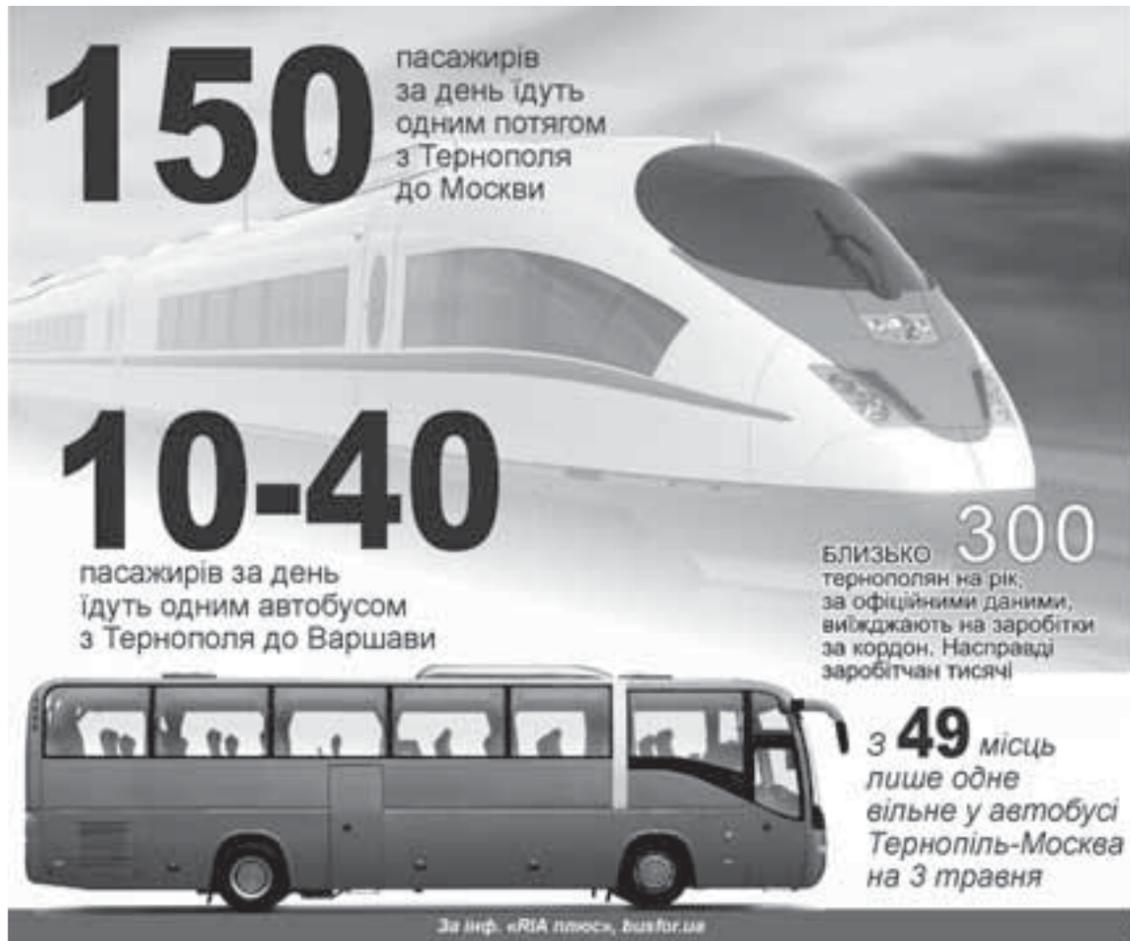
За дві години — 40 злотих

Тернопільянин Андрій Бурий (імена героїв публікації змінені на їхні прохання. Справжні дані є в ред. — прим. авт.) вже тричі протягом останніх років їздив на тимчасові заробітки до сусідньої Польщі.

адже економіка швидко розвивається, а місцеві виїжджають на заробітки в заможні країни, каже пан Андрій. І застерігає: в жодному разі не їдьте до Польщі «нелегалом». Адже, тільки працюючи офіційно, можеш розраховувати на захист та допомогу «Ужонд праці» (Uzadpracy). Ті, хто зареєстровані в Ужонді праці, автоматично отримують польську медстраховку (убезпеченездоровотне).

— Поляки дивляться, якщо хороший працівник — їм такого вигідно тримати, можуть навіть за власний кошт виготовити документи для права перебування у Польщі до трьох років, — каже Андрій. — І навіть підняти зарплатню на півтора-два злотих за годину. А не вчити нових працівників. Але це лише у разі, якщо ти — гарний робітник.

Про різницю за одну й ту ж роботу у заробітку українця і по-

Чоловік продовжує роботу у Москві, хоча нарікає, що заробітки зменшилися мало не вдвічі. Все — через витрати на офіційні документи. Проте поки що міняти нічого не хоче. Каже, у Тернополі навіть 500 доларів заробити важко. У Москві ж йому доплачують за стаж і посаду — дослужився вже до начальника відділу.

— Так, тут несолодко, до сім'ї приїжджаю двічі-тричі на рік. Сина бачу десь не повний місяць за цілий рік його життя. Але де я в Тернополі знайду таку роботу, щоб «чистими» заробити 500 доларів? — каже чоловік.

У родині Олексія кажуть, що комфортно перестали себе почувати від часів анексії Криму. Ніби й не гоже їздити на заробітки до окупанта. Але щось змінювати поки не планують. «Тримаються» за місце.

— Думаєте, мені не гірко було чути від близьких: «О, «сепар» наш приїхав»? — Олексія завовак, але за мить опанував себе. — Та нічого, я вже майже звик. Я ж не заглядаю їм до кишені. То чого вони це роблять? Кожен заробляє, як може...

Якщо працюєш у Москві офіційно, на документи-дозволи доведеться викладати чималу суму, розповідає чоловік. Неофіційно навіть потякаться не варто. Передусім, заробітки малі. Нелегалом платять 25 тис. рублів — приблизно 11, 5 тис. грн. А ще заплати за квартиру, харчі, побутові витрати — ніяких грошей додому не привезеш. А як на патруль нарвешся. А документи у Росії поліцейські перевіряють дуже часто і просто на вулицях, — можуть і штраф виписати чи хабар в тисячу-дві рублів, аби без відділку і розгласу. Відмовишся платити — є шанси опинитись на кілька днів за ґратами.

— Пересікаєш кордон — му-

шиш мати міграційну карту, яка дійсна три місяці, — каже Олексія. — Саме за нею виробляють патент на рік. Потягне це 25 тис. руб. чи майже 500 доларів. Крім того, обов'язково потрібна тимчасова реєстрація. Ціни різні — хто як домовиться. Шомісяця треба сплатити 7 тис. руб. (150 дол. США)

За орендовану квартиру тернопільянин з колегами сплачують за місяць 22 тис. руб. На харчі йде ще чотири тис. руб.

— Заробітки вже не ті, що, скажімо, років 7 чи 10 тому, — каже Олексія. — Тоді я шомісяця передавав родині близько тисячі доларів, зараз заледве 500. При-

чому це мають ті, в кого досить гарна робота і працюють давно. Хто тільки думає починати — варто шукати заробітків в іншій країні.

Куди податись на заробітки, якщо дома роботи з гідною оплатою немає — вирішувати вам.

Проте наші герої, які куштували заробітчанський хліб не один рік, радять оформляти свою працю офіційно. Та вчити мову — так заробити можна більше. А також при можливості радять забирати із собою сім'ю. Адже попри заробітки на власній шкірі відчули, що таке «родина на межі розлучення» та діти — «соціальні сироти».

Шукаємо роботу за кордоном з розумом

1. Подбайте про робочу візу.
2. За пошуком вакансій звертайтеся лише до фахових кадрових агенцій, які на ринку праці понад 5 років. І мають добру репутацію та відповідні документи для такого роду діяльності.
3. З переліку і прайсу, наданого кадровою агенцією, виберіть вакансію. Зверніть увагу — фахові працівники мають вищу зарплату. Якщо бажаної вакансії немає — варто зачекати з тиждень. Або замовити вакансію «під себе».
4. Уважно читайте угоду про умови праці перед підписанням. Там вказано все — зарплата, робочий режим, житло, харчування. Дивіться, чи за харчі і проживання вам доведеться платити. Угода — це перелік всіх ваших прав та обов'язків.
5. Кадрова агенція на руки людини видає повну інформацію про роботодавця — йому мож-

на задзвонити і переконались, чи все так, як обіцяють. 99%, на жаль, не користуються цією можливістю. А даремно.

6. Ще в Україні зробіть кілька копій закордонного паспорта — саме їх видавайте на вимогу. Оригінал документа завжди тримайте при собі.

7. Подбайте про страховку не лише для перетину кордону, а й для забезпечення життя та здоров'я.

8. Зверніть увагу на умови перетину кордону та речі, які можна перевозити.

9. У випадку недотримання умов угоди, працівник має право звернутись до Uzadpracy. Там про нього подбають. Нелегалів це не стосується.

10. Зверніть увагу, що робоча віза відкривається на півроку. Відповідно, до моменту завершення її дії потрібно повернутись в Україну.

За інф. Асоціації роботодавців

«Думаєте, мені не гірко було чути від близьких:

«О, «сепар» наш приїхав»? — Олексія завовак, але за мить опанував себе. — Та нічого, я вже майже звик. Я ж не заглядаю їм до кишені. То чого вони це роблять?»

— Вперше поїхав, бо у сина були серйозні проблеми зі здоров'ям. Обстежити малого погодились кілька польських клінік, — розповів чоловік. — Тоді ми провели у Польщі два місяці. Гроші на лікування були. Але потрібно ще й всій сім'ї за щось жити. Я за допомогою наших земляків, яких там дуже багато, підшукав роботу. Це зробити не важко, якщо людина толкова і має бажання працювати.

Андрій працював на приватній меблеві фабриці — оббивав тканиною дивани. До цього досвіду такої роботи не мав взагалі. Однак вже за тиждень виконував норму, як і ті, хто на фабриці працював по 5–10 років.

— За оббивку одного дивану мені платили 40 злотих. Це близько 260 грн, — розповів Андрій. — Це робота на півтора-дві години. В день оббивав 5 диванів. 1300 грн у Тернополі за день я ніяк би не заробив.

За житло родина платила 1100 злотих у місяць — це близько 7 тис. грн. На харчування йшло до 800 злотих — близько 5 тис. грн.

— Робочий день у Польщі триває від 6 ранку до 16.00, — продовжує Андрій Бурий. — Тобто, час від 16.00 до 22.00 я міг витратити на себе та родину.

Uzadpracy: захист + медстраховка

У Польщі бракує робочих рук,

ляка Андрій, каже, чув. Казали, що в той час коли йому та іншим українцям платили 40 злотих за один готовий диван, поляк за таку ж роботу отримував 45. Проте вголос про це ніхто не говорить.

— Щодо ставлення до українців, тут спрацьовує людський фактор та те, як ти поводишся, — розповів тернопільянин. — Так, можуть навіть у понеділок вранці підійти і перевірити тебе на алкотестері, якщо в них є сумніви. Якщо п'яний — на перший раз заплатиш штраф близько 500 злотих. Виходить, два дні працюватимеш задурно. Тому про шкідливі звички варто забути.

Зрештою, у Польщі сигарети і алкоголь дорогі. Щодо продуктів — ціни на них, у співвідношенні до зарплат — досить прийнятні.

Якщо ви хочете добру роботу, варто підвчити мову, додає чоловік. Особливо важливо орієнтуватись у технічних термінах. Тоді і зарплата буде вищою.

Чистими — 500 доларів

Олексій Коваль — корінний тернопільянин. Тут живуть і його дружина з маленьким сином. Сам Олексій у Москві працює понад 10 років. Донедавна на фірмі дверей працювала і його дружина Олена. Відколи завагітніла — переїхала до Тернополя.

«ТУТ, ВДОМА, БУЛА РОБОТА, АЛЕ ЗАРПЛАТА – МІЗЕРНА»

Дорога ■ І до Польщі, і до Росії потяги та автобуси з Тернополя традиційно вирушають заповнені. Звісно, не всі пасажери їдуть на заробітки. Ми поспілкувалися з кількома із них

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
 MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Близько 150 пасажирів у день вирушають потягом до Москви з тернопільського залізничного вокзалу. А на автобус до Варшави з автовокзалу щодня є від 10-40 чоловік.

Серед мандрівників — переважно заробітчани. Люди кажуть, що змушені шукати роботу в інших країнах, адже за українські зарплати прожити важко.

«Там заробіток нормальний»

Залізничний вокзал. П'ятниця, 28 квітня. На пероні щоденний потяг «Івано-Франківськ-Москва», який відправляється в 11.18. Біля поїзда чимало проводжаючих. Серед них тернопільчанка пані Юлія (прізвище жінка відмовилась називати — прим. ред.) з шестирічною донькою проводить чоловіка на заробітки. Уже не вперше.

«30 років я пропрацювала медиком. Потім близько п'яти років була на роботі в Санкт-Петербурзі. Потім вирішила не їздити більше в Росію. Зараз працюю в Польщі»

— Чому в Москву їде? Так обставили склалось, що потрібно було їхати, — розповідає жінка, щоправда, не дуже охоче. — Спершу ми збирались їхати обоє, але не хотіли залишати доньку на батьків. Тому вирішили, що поїде тільки чоловік.

У Європі, як каже пані Юлія, у сім'ї не було зв'язків, щоб

поїхати на роботу. А в Москві допомогли рідні. Туди її чоловік їздить останні три роки. Періодично приїжджає додому.

— Тут, вдома, була робота, але зарплата — мізерна, — додає жінка. — А там, як би не було, але заробіток нормальний.

Як розповіли нам провідники, цього дня 20% пасажирів у Росію — з Тернополя. Це приблизно 150 людей.

«Їду, бо треба»

Автовокзал. Понеділок, 1 травня. Між усіма автобусами відразу помітно «Неоплан», який щодня о 17.30 вирушає до Варшави. Деякі пасажери уже в автобусі. Біля нього — ще близько трьох десятків людей. Хтось з них їде, хтось проводить рідних чи друзів.

Галину Лазар із Гусятинщини на роботу проводжають діти. На заробітки у Польщу жінка їздить уже два роки.

— Я 30 років пропрацювала медиком, близько п'яти років була на роботі в Санкт-Петербурзі, — розповідає пані Галина. — Потім вирішила не їздити більше в Росію. Мала карту поляка — поїхала в Польщу. Працюю доглядальницею. Вдома можна знайти роботу, але там умови і заробітна плата краші.

Син пані Галини Антон теж планує знайти роботу у Польщі. Вдома хлопець пробував відкрити власний бізнес у сфері ІТ. Але каже, що дуже складно, потрібні великі інвестиції.

— Я поки поїду до мами в гості на два місяці, — каже Антон. — Щоб там знайти роботу у сфері ІТ, потрібно мати їхню освіту. А в мене диплом український, тому поки що шукатиму будь-яку роботу.

Донька пані Галини Вероніка теж їздить на заробітки — в Ду-

Цим потягом з Тернополя до Росії 28 квітня вирушили близько 150 пасажирів. Хтось їхав на роботу, хтось — у гості

Галина Лазар (праворуч) уже два роки їздить на заробітки до Польщі. Діти сумують за матір'ю, але часто приїжджають до неї в гості

Біля автобуса «Тернопіль-Варшава» 1 травня журналіст зустрів кілька десятків людей, які їхали на роботу, в гості, у мандри

баї. Дівчина там працює художником. Як каже сім'я, більшість їхніх знайомих — на заробітках за кордоном.

— Я вже кажу дітям, що от приїхала б вже додому, квіточ-

ки садила б у такі роки, — каже пані Галина. — Але після 50-ти років я вже якось живу одним днем. Не планую нічого. Що Бог дасть — то буде. От треба їхати — то їду.

ПРЯМА МОВА

Ірина БЕЛЯКОВА

ЖУРНАЛІСТ

Київ... А ніби Курський вокзал

— Ну хоч щось знайдіть, порадьте. Я ж з дитиною маю... Не сидіти ж всю ніч на вокзалі, — прошу касира на залізничному вокзалі у Києві.

— Найскоріше ви можете виїхати в напрямку Тернополя о 6.52, — відповідає стомлена жінка по той бік квіткової каси.

На годиннику — перша ніч. Ми на залізничному вокзалі у Києві. За плечима — півдоби переїздив та чотиригодинний переліт. Все йшло за графіком. «Спіткнулись» вперше вже в Україні — у напрямку Західної України потяги вночі не їдуть. Ну, не їдуть — і все. Точніше — є кілька до самого Львова. Але квитків на них немає. Їде близько 5.00 через Тернопіль потяг «Москва-Львів». Але коли поцікавилась квитками, у касі подивились на мене, як на божевільну.

Намагаємось облаштуватися і чекати до ранку «Інтерсіті». Гучномовець раз по раз оголошує про посадку чи прибуття потягів.

Через дві-три години вже брала злість: що дві хвилини чарівний жіночий комп'ютерний голос сповіщав про черговий потяг у напрямку... Москви. «Жмеринка-Москва», «Миколаїв-Москва», «Хмельницький-Москва»... Це далеко не весь перелік потягів, які тієї ночі вирушали в бік російської столиці. Оце «Москва» звучало за шість годин на вокзалі настільки часто, що, здавалось, в'їлось у мозок.

Москва була всюди... Здавалось, що ти не у серці столиці України, а щонайменше на Курському вокзалі у тій же Москві.

З цікавості, хто ж туди їде, подивилась на один з московських потягів. Пасажирів було багато... А гучномовець й далі віщував про прибуття чергового потягу у напрямку Москви.

Громадські активісти – про заробітки в Росії

Заробітчани стають інструментом пропаганди у війні

■ **Микола СИВИРИН (38 р.), голова ГО «Справа честі»:**

— Абсолютно однаково розціню заробітчанинство як у Росії, так і в Польщі — як недружню поведінку стосовно рідної землі, воюючого народу. Особливо боляче було це приймати в період мобілізації. З одного боку ми розуміємо, що Захід для нас — союзник у війні, і заробітчани привозять кошти. З іншого — дико виглядають черги біля польських банків. З приводу заробітчани у Росії... Вони не тільки морально добивають як воїнів, так і їхні сім'ї, а становлять, на мій погляд, пряму загрозу національній безпеці України. Адже фактично добровільно стають заручниками, яких Росія використовує як інструмент пропаганди в українсько-російській війні.

У нас війна з Росією! Які можуть бути заробітки?

■ **Ігор ВАСИЛІВ (36 р.), голова тернопільського осередку ВО «Автомайдан»:**

— Щодо заробітків у Москві моя позиція однозначна: це зовсім недружна нам держава, і я вважаю, що туди взагалі не потрібно зараз їздити. Війна з Росією! Які можуть бути заробітки? Стосовно виїзду в Європу: це величезна проблема держави. Бо вона не дала людям заробити тут, на місці. Ніхто туди не їде від добра. А всім треба дітей вчити, лікуватись, зрештою, жити за щось. І залишають країну кращі фахівці. Мені, як підприємцю, зараз важко знайти кваліфіковані кадри. Люди масово виїхали — нема кому працювати. Але засуджувати людину, яка їде туди, бо треба вчити сина чи лікувати батьків, мені язик не повернеться.

Карта поляка взамін на землю

■ **Іван КОВАЛИК (26 р.), активіст Всеукраїнської мережі «Вільні люди»:**

— Що стосується Росії, на сьогодні там є одна з найбільших українських діаспор у світі — кілька мільйонів. Велику частину їх виселили в часи Союзу. Інша емігрувала в роки Незалежності. Після анексії Криму та

військового конфлікту на Донбасі російські спецслужби намагаються вербувати українців, використовуючи їх в подальшому як своїх агентів. Про це варто пам'ятати. Що стосується Польщі — зараз триває активний відтік українців туди в пошуках заробітків. Поляки почали роздавати «карти поляків». Щоб їх отримати, наші громадяни змушені доводити своє польське коріння. А ця ситуація також є небезпечною для держави. І може бути в подальшому використана поляками для повернення земель, які зараз є в складі України.

МЕДИКИ ВЖЕ МОЖУТЬ ОФІЦІЙНО ЛІКУВАТИ ЯК У ФРАНЦІЇ

Зміни ■ Дотримуватись у своїй практиці міжнародних клінічних протоколів лікування можуть українські лікарі з 28 квітня

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Пацієнтам повідомлятимуть, які ліки пропонує вітчизняний протокол, а які, приміром, західний. Про це розповів заступник міністра охорони здоров'я Олександр Лінчевський під час візиту на Тернопільщину у четвер, 27 квітня.

Він, як і багато інших представників Міністерства охорони здоров'я, їздить у різні куточки України, аби пояснити «нові правила гри». Тобто розповісти про зміни, які очікують на лікарів та пацієнтів після реального старту реформи. Та загалом про зміни у сфері медицини, які уже є наразі чи будуть невдовзі. У чиновницькому кріслі 41-річ-

робоча група «супер експертів» дивиться на своє керівництво і каже: в нас нема того і того препарату, тому ми це викреслимо з українського протоколу, а те не подобається, а мій особистий досвід говорить про інше, а тут мені фармацевтична фірма підкинула трохи грошей, тому ми тут запишемо такий препарат... І створювався такий собі уніфікований протокол з лікування якоїсь хвороби. Потім цей протокол доводять до департаменту, а той — до лікарні. І ці протоколи були для лікарів обов'язковими.

Відтак, лікуючи пацієнта, лікар повинен орієнтуватись виключно на цей документ. Тому, хоч і знає, що такий-то препарат не є ефективним, все одно мусить

— Наказ МОЗ про міжнародні протоколи є дозволяючим, — каже Олександр Лінчевський. — Він не зобов'язує усіх лікарів переходити на міжнародні протоколи, а лише дозволяє їх використовувати

боротись з грипом. І знаходимо — замість вакцинації, попередження грипу, рекомендується хіміотерапія всім! Замість зробити вакцинацію у вересні. краще ви їжте препарат такий-то, а щоб не захворіти на грип, протирайте спиртом мобільний телефон. А ще — вмивайтесь з милом кожні дві години. Маємо цілий перелік ляпів 499-го наказу. Шедевральный протокол! І ми ось маємо розумнього лікаря, який знає і про вакцинацію, про профілактику, але в нього є обов'язковий наказ.

З п'ятниці, 28 квітня іронізує пан Лінчевський, лікар не буде рекомендувати вмиватись з ми-

лом кожних дві години для того, щоб не захворіти на грип.

— Ми вже мовчимо про купу корупційної складової, яка закладена не тільки в цей наказ, але й в інші, — додає він. — Коли лікар знає, що той препарат не ефективний, але його закуповує всеодно, бо є наказ. Коли від певного препарату для лікування дихальних розладів новонароджених в усьому світі уже відмовились, бо він супроводжується 70% смертністю, а в українському протоколі він є! Причому, на внесення змін до протоколу іде вісім місяців. А ще щоб його змінити, то треба ж хотіти його змінити — зібрати купу акаде-

міків, а чи вони захочуть?

Тому для того, аби не змушувати лікаря виконувати чиясь «корупційну волю» або чиясь безграмотність, Україну і відкривають для західних протоколів.

— Лікарям дозволено з 28 квітня говорити: «Ви знаєте, український протокол каже лікуватись ось так, але от французький каже, що ось це і це буде ефективним, а ось це — ні», — каже заступник міністра охорони здоров'я. — Наказ МОЗ щодо впровадження західних протоколів є дозволяючим. Він не зобов'язує українських лікарів, він дозволяє грамотному лікарю обирати.

«Лікарям дозволено з 28 квітня говорити: «Ви знаєте, український протокол каже лікуватись ось так, але от французький каже, що ось це і це буде ефективним, а ось це — ні»

ний пан Лінчевський — трохи більше півроку.

— Вперше в історії ми визнали західну медицину як ту, якій можна довіряти, — каже він. — Дотепер з проколами було так:

його запропонувати пацієнту.

— Беремо 2014-й рік, наказ МОЗ № 499, протокол лікування — грип, — роз'яснює пан Лінчевський. — І читаємо, як вітчизняна наука рекомендувала

Повернути гроші продавців змусить суд або поліція

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Уже майже місяць пенсіонерка з Підволочиського району не може повернути придбаний на ринку у Тернополі користований холодильник. Той виявився неробочим. Продавці обіцяють забрати техніку і привести гроші з дня на день.

Про це у рубриці новин «Від читачів» на сайті 20minut.ua написав тернополянин Василь — онук покупця. За його словами, жінка витратила 2500 грн.

— Спочатку навіть дали гарантію на рік часу, — пише тернополянин. — Коли ж наступного дня вранці включили вдома холодильник, то виявилось, що він неробочий. Приїхав їхній майстер і підтвердив, що він справді неробочий. Потім все почалося: поміняємо завтра, післязавтра, потім свята, потім після свят грошей немає. І так тягнулося місяць.

Коли терпець увірвався і бабця сказала, що нестиме заяву в по-

ліцію, їй «нахамили», розповідає тернополянин. Сказали «Несіть, куди хочете, нам всерівно, йдіть звідси». Тож родина таки звернулася у поліцію.

У продавців — інша версія. Ті кажуть, що те, що написував читач — не зовсім правда. Мовляв, холодильник спершу був у робочому стані, потім перестав працювати. За той час жінка відремонтувала свій старий холодильник і почала відмовлятися від покупки.

— Ми не відмовляємось повертати гроші, — пояснює продавець Роман (прізвище не вказав). — Ми пропонували, що вони нам його привезуть назад у Тернопіль і заберуть гроші, або ми самі приїдемо і заберемо. Пропонували і замінити товар, вони ж не погоджуються.

Таку обіцянку, каже тернополянин, бабуся слухає уже місяць. У те, що вони збираються повертати гроші, уже не вірить.

Що роботи у випадку придбання користованої побутової техніки, яка виявилася неробо-

чою, ми поцікавились в управлінні захисту прав споживачів. Тут кажуть, що права покупця у такому випадку захищає ч. 2 ст. 8 «Права споживача у разі придбання ним товару неналежащої якості» Закону України «Про захист прав споживачів». Відповідно до неї покупець таки має право вимагати або повернення грошей, або заміну товару. Щоправда, повинен бути гарантійний талон. Його часто продавці користованої техніки можуть не давати, як і чеку на товар.

— Якщо людина придбала користовану техніку, яка виявилася неробочою, і продавець відмовляється повертати гроші, то є два варіанти виходу із цієї ситуації, — каже голова обласної громадської організації «Захист прав споживачів» Володимир Воронін. — Перший — написати заяву у поліцію про шахрайство. Адже обіцянки повернути кошти з дня на день також можуть бути елементом шахрайської схеми. Другий — звертатись з цивільним позовом до суду.

Міст над залізницею ще ремонтують

Якщо будуть гроші міст планують ще й накрити

ЮЛІЯ НІКІТИНА, 098-872-87-81,
JVOLNIKITINA@GMAIL.COM

Триває реконструкція пішохідного мосту через залізничну колію на станції «Тернопіль» — від Привокзального майдану до вул. Вояків дивізії «Галичина». Відкриття оновленого мосту планували 5 травня, але, ймовірно, ремонт затягнеться. Наразі на мості укріплюють сходи.

Нагадаємо, начальник управління ЖКГ Олег Соколовський зазначив, що після ремонту еле-

менти сходів матимуть червоний колір, щоб підвищити рівень уваги пішоходів.

Пішохідний міст, що з'єднає Привокзальний майдан і вулицю Вояків дивізії «Галичина», збудували у 1960 році. Впродовж 57 років його не ремонтували. Проте спеціалісти виявили тріщини, тому комунальники взяли за негайний ремонт. Сходи буквально розсипалися, закладні основи конструкції — потріскали. Там роблять повне оновлення.

PODOLYANY FASHION 2017

БЛОГ

ПРЕС-ЦЕНТР
 ТРЦ «ПОДОЛЯНИ»

12 травня в концерт-холі «Podolyany» відбудеться найяскравіша подія цієї весни — «Podolyany Fashion». Захід проводиться вже третій рік і щоразу набирає нових обертів, адже з кожним роком перелік зіркових гостей світу моди збільшується! На подіумі «Подольян» представляли свої колекції та вітали тернопольян учасники українських та міжнародних показів, відомі дизайнери, одяг, яких користується попитом не лише в Україні, а й в усьому світі — Роксолана Богуцька, Андре Тан, Ріна Бударіна, Лідія Яніцька. Цього року організатори модного дійства обіцяють потішити тернопільських модниць та подарувати незабутнє видовище.

— Серед запрошених гостей «Podolyany Fashion 2017» справді імениті модельєри — Malva Florea, Soboleva-Vronskaya, Gosha Altshuler, Назарчук і Чолак, Анна Моргун, Ріна Бударіна, Лідія Яніцька. Спеціальний гість нашої програми — Оксана Караванська. Оксана Караванська є одним із найкреативніших дизайнерів України, її шоу завжди яскраві та феєричні, колекції гостро модні, обов'язково українські та абсолютно непередбачувані, тож ми з нетерпінням чекаємо пані Оксану у Тернополі, — говорить організатор показу директор з розвитку ТРЦ «Подольяни» Тетяна Чубак.

— У «Подольянах» представлені не лише відомі світові бренди, але й дизайнерські бутіки українських модельєрів — А. Tan by Andre Tan, VR studio, нещодавно відкрилась студія VOVK та бутік Оксани Чорної. Наші тернопільські модниці матимуть можливість побачити нові колекції одягу made in UA на Podolyany Fashion. До слова після показу працюватиме show room, тож всі бажаючі матимуть можливість оглянути та придбати речі, які їм сподобаються. Приємно відзначити, що наш тернопільський модельєр Лідія Яніцька, чия колекція вже підкорили подіуми Бостона, Нью-Йорка і Лондона теж презентуватиме тернопольянам і гостям міста нову колекцію. Вперше в Тернополі цього року буде Анна Моргун — відомий український дизайнер, унікальні колекції якої встигли завоювати і продовжують завойовувати серця і увагу не тільки українських, а й зарубіжних модниць, підкорюючи кожен сезон світові подіуми, такі як Тиждень моди в Римі, Лондоні, Мілані. Колекція, яку представлятиме Анна Моргун 12 травня в Тернополі, була офіційно представлена дизайнером 4 квітня на Тижні моди в Римі. Бренд Malva Florea 5 квітня в Монако презентував колекцію в рамках MC Fashion Space, її зможуть побачити глядачі Podolyany Fashion. Тож з Риму чи Монако одразу в Тернопіль! Можна багато розповідати, але, як кажуть «краще один раз побачити, ніж сто разів почути», тому запрошуємо тернопольян та гостей на яскраве шоу моди Podolyany Fashion! Квитки можна придбати на сайті temopol.karabas.com та в Латі кафе в центральному холі ТРЦ «Подольяни».

ТУТ ГОТУЮТЬ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Освіта ■ «RIA плюс» продовжує розповідати про особливості шкіл нашого міста. Ми розкажемо, чим вони живуть і пишуться

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Експозиція сільського українського подвір'я біля центрального входу, калинова алея, кімната-музей Іванни Блажкевич, музей старожитностей, радіовузол — це лише декілька особливостей Тернопільського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів — економічний ліцей № 9» ім. Іванни Блажкевич.

Чотириповерхове приміщення школи розташоване на масиві «Дружба» за адресою вул. Макаренка, 1 а. На фасаді — барельєф письменниці І. Блажкевич і меморіальна дошка випускника, Героя України Віктора Стефановича, який загинув в АТО. До 125-річчя від дня народження І. Блажкевич заклали калинову алею.

Є музей старожитностей

У школі діє система контролю «Смарсі». Тут є просторий хол, а от актовий зал невеличкий. Стіни холу прикрашають портрети педагогів та краших учнів, які мають високі здобутки в навчанні, мистецтві та спорті, а також кубки і грамоти. Крім того тут діє експозиція дитячих малюнків, біля вхідних дверей стоїть писанкове дерево. На першому поверсі розміщений спортзал. На третьому — їдальня. У школі два комп'ютерних класи. Нещодавно закупили ще 13 нових комп'ютерів.

9 жовтня 2009 р. у школі відкрили музей І. Блажкевич. У грудні 2014 р. з ініціативи директора Григорія Рибак відкрили барельєф письменниці, творцями якого є скульптор І. Сонсядло та архітектор М. Кичко.

Також у школі є музей старожитностей, що складається з двох кімнат. Більшість експонатів привезли із с.Денисова, де проживала І.Блажкевич. У першій кімнаті — піч, розмальована квітами, лавка, стіл, полумиски, глечики, казанок, бамбетель з вишитими подушками та покривалом. У другій — речі домашнього вжитку: вишиті сорочки, спідниці, корсетки, хустки. Тут є скриня, пралка, веретено, колекція прасок, праники, серпи.

Співпрацюють з THEU

Історія школи № 9 розпочалась ще у 50-х роках минулого століття. Запис у журналі свідчить про те, що в 1961 році видали свідоцтво про закінчення семирічки першим випускникам. На той час школа була на вулиці Львівській. З 1968 р. — у теперішньо-

Учні 10-А класу разом із вчителем географії та економіки Л. Царик побували на екскурсії у відділенні банку

му приміщенні, розрахованому на 960 місць.

Серед відомих випускників — колишній народний депутат Ярослав Джоджик, підприємець Михайло Ратушняк, колишній міський голова Тернополя Бог-

дан Левків, художній керівник «Оркестра Волі» Володимир Грицай, директор центру дитячої творчості Світлана Миханчук.

Починаючи з першого класу,

У початковій школі економічна освіта має інтегрований характер. Саме тут формують такі базові економічні поняття як обмеженість ресурсів, бартер, гроші. У 5-6 класах є курси «Подорож у країну економіки»

дан Левків, художній керівник «Оркестра Волі» Володимир Грицай, директор центру дитячої творчості Світлана Миханчук.

Станом на перше вересня 2016 р. у 33 класах навчається 965 учнів. У другу зміну вчаться лише треті-четверті класи. Для вступу в ліцей дев'ятикласники пишуть заяви, здають іспит, проходять психологічні тести. Наразі в школі № 9 є один ліцейний десятий і два одинадцяті класи — один ліцейний, інший — універсальний. Наступного року всі 10-11 класи будуть ліцейними.

У навчальному закладі працюють 84 вчителі. З них 62 спеціалістів вищої кваліфікаційної категорії, 13 спеціалістів першої кваліфікаційної категорії, троє спеціалістів другої кваліфікаційної категорії, шестеро спеціалістів. 12 педагогів мають звання «вчитель-методист», 26 — «старший вчитель». Діє 10 методичних об'єднань.

Тернопільський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів — економічний ліцей № 9» ім. І. Блажкевич має свій гімн та сайт www.9.school-info.te.ua.

— Книга про наш заклад називається «Школа моєї мрії», тому що ми йдемо до своєї мрії, до постійно вдосконалення, — каже директор Григорій Рибак. — Так, у 2010 р. ми уклали угоду про співпрацю з Тернопільським національним економічним

університетом, а вже через рік на базі нашої школи діяв економічний коледж. Там працювали науковці університету та 10 наших вчителів. У 2012 р. ми створили економічний ліцей.

— Основне наше завдання — це підготовка дітей до життя, — наголошує директор. — Ми вчимо наших учнів формувати свій бюджет, знати права споживачів тощо.

Для учнів 7-11 класів приходять читати лекції викладачі університету, працівники банків, податкової служби, пенсійного фонду, управління з захисту прав споживачів.

Конкурс диктантів і «Економікс»

3-поміж особливостей школи № 9 — щорічний конкурс диктантів з української мови ім. І. Блажкевич для дев'ятих класів. Диктанти перевіряють методисти управління освіти. Переможці отримують грошову премію.

Традиційним вже став і тиждень економіки, під час якого відбувається загальноміський конкурс «Економікс» для учнів 9 класу. За перемогу змагаються 5 фіналістів конкурсу. Трьом найкращим вручають грамоти та грошові винагороди. За перше місце — 300 грн, за друге — 200, за третє — 150.

— Цікаво відбувається поєднання у ліцейні класи, — розповідає Гигорій Рибак. — Спочатку ми робили її в актовій залі THEU, де

ліцействі вітав ректор, а тепер ми проводимо її на святі Першого дзвоника. Старшокласники дають клятву ліцейста, ми вручаємо їм особливі галстуки, потім відбувається концертна програма.

Діє 10 гуртків

Ще однією «родзинкою» навчального закладу є проведення батьківських днів, коли батьки мають змогу відвідувати уроки, виховні заходи, спортивні змагання «Тато, мама, я — спортивна сім'я» тощо. Також у школі працює всеобуч батьків.

— У нас дуже цікаво проходять батьківські конференції, — стверджує заступник директора з виховної роботи Ольга Осіпцова. — Ми пропонуємо свої теми, батьки — свої, запрошуємо різних спеціалістів, відбувається

обговорення.

Змістовне учнівське дозвілля забезпечують 10 гуртків. На базі школи функціонує зразкова вокальна студія естрадного співу «Талант» (керівник Уляна Пюрко), дитячий хор «Зорепад» (керівник Лідія Грондовська), вокальний ансамбль «Веселі нотки» (керівник Мирослава Пиріг), учнівське громадське об'єднання естрадного танцю шоу-балет «Каприз» (керівник М. Гузар). Також є гуртки декоративно-ужиткового мистецтва «Азбука в'язання» і «Візерунок». У гуртку військово-патріотичного виховання «Козачата» займаються діти 5-7 класів, а в гуртку «Юний рятувальник» — учні 8-10 класів. Також є гурток технічного моделювання, шаховий і секція флорболу.

Економічний профіль

У школі створена й апробована власна модель навчально-виховного середовища економічного спрямування. Вона має три складові: предметна — курс економіки та курси економічного спрямування «Подорож у світ економіки», «Моя економіка», «Основи споживчих знань», «Математика в економіці»; міжпредметна — економічний компонент в інших навчальних курсах; система позаурочної виховної роботи економічної спрямованості.

У початковій школі економічна освіта має інтегрований характер. Саме тут формують такі базові економічні поняття як обмеженість ресурсів, бартер, гроші тощо. У п'ятих-шостих класах є курси «Подорож у країну економіки», у восьмих класах — «Моя економіка», у сьомих та дев'ятих — «Основи споживчих знань», у десятих-одинадцятих — «Економіка. Профільний рівень».

Вже традиційними у школі стали такі виховні заходи як класні години «Бюджет сім'ї», «Поговоримо про гроші», «Я — майбутній економіст», диспути «Школяр і ринок», «Що означає заробити на свій хліб?», круглий стіл «Економіка в нашому житті», вікторина «Економічний калейдоскоп», конкурси «Пані економіка», «Економікс», ігри «Школа ділової людини», «Як скласти і розрахувати бізнес-план» тощо. У школі організують виставку бізнес-проектів, екскурсії на виробництво, в банки тощо.

— У нас проходять тематичні тижні: тиждень математики, економіки, правових знань, історії, географії, — зазначає в.о. заступника директора з навчально-виховної роботи Тетяна Щербак. — Учні беруть участь у благодійних акціях. Учнівське самоврядування має парламентсько-президентську форму організації.

ДОПОМОГА ЧИ ПІАР: 700 ГРИВЕНЬ ЗА ЗЕКОНОМЛЕНІ СУБСИДІЇ

Субсидія ■ Отримувачі субсидій, які зекономили газ або електроенергію, що використовували для опалення, отримають до вересня до 700 грн компенсації. Цим, як заявила українська влада, зроблено перший крок до монетизації субсидій. Повноцінної монетизації, кажуть фахівці, слід очікувати не раніше, аніж за два роки

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
 SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Для отримання компенсації українських родинам, які зекономили світло чи газ, слід буде з 1 липня до 1 вересня подати заяву в місцеве управління соціалістики. Утім, самого механізму нарахування та отримання грошей, на місцях ще не знають. Кажуть, детальної інструкції ще не отримували. Адже про таке рішення уряду дізнались як всі — 26 квітня, після заяви прем'єр-міністра на засіданні уряду.

— Попередньо прогнозують, що ті, хто зекономив 150 кВт

Попередньо прогнозують, що ті, хто зекономив 150 кВт електроенергії, яку використовували на опалення, чи 100 кубів газу, отримають компенсацію в розмірі 700 гривень до 1 вересня

електроенергії, що використовували на опалення, чи 100 кубів газу, отримають компенсацію до 1 вересня, — каже директор департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Вадим Боярський. — Компенсація — у розмірі до 700 гривень. Однак більше наразі сказати не можемо: механізму ще не знаємо.

Скільком отримувачам і на яку суму вдалось зекономити субсидій, в департаменті поки що точно не знають. Прогнозують

невикористаних субсидій на суму 300 млн. Загалом з початку 2017 в області надали субсидій 227 тисячам домогосподарств на суму 1,5 млрд. гривень. Найбільше отримувачів субсидій у Тернополі — майже 50 тис., найменше — у Кременці — майже 5 тис.

— Середньомісячний дохід домогосподарства, яке отримує субсидію, наприклад, у березні 2017 становив 1492 гривні, — продовжує він. — Середній розмір нарахованої субсидії по області — 1838 гривень. Загалом, одним сім'ям може виходити лишень гривня субсидії, іншим — кілька тисяч. Адже вона залежить від доходу родини, від площі житла,

від кількості членів сім'ї.

Для отримання субсидії у стандартному випадку, додає він, варто лише написати заяву та подати декларацію. Тож, кількість охочих отримати субсидію весь час зростає. Приміром, у порівнянні з квітнем 2016, субсидіантів у квітні 2017 року побільшало в 1,16 разів. Втім, є в області і ті, кому отримана субсидія «вилізла боком».

— Є служба соцінспекторів при кожному місцевому управлінні соціалістики. Вона переві-

ряє правильність подання документів заявниками, — додає він. — Крім них потенційних субсидіантів перевіряють ще контролюючі служби, зокрема служба аудиту. За результатами перевірки перших у бюджет повернули 400 тис. грн. За результатами ревізії других — понад мільйон.

«Яка різниця?»

Натомість чимало тернопільських родин не вважають субсидію великою допомогою від держави. Мовляв, спершу постійним підвищенням тарифів ледь не загнали більшість у зашморг, а потім «протягнули руку» допомоги. Втрата якої означатиме подальшу витрату чи не усієї заробітної плати на комуналку. Першим кроком проголошеної монетизації особливо не тішаться. Кажуть, що це наразі нічого для них не змінює.

— Ну, дадуть нам тих 700 гривень. І що — їх також на себе не витратиш, — каже Олена Рогоза. — А будеш тримати на оплаті комунальних послуг. То яка різниця — чи зекономлені кубу тобі рахуватимуть під час оплати за наступні місяці, чи дадуть тобі за економію гроші, які ти, знову ж таки, заплатиш за газ.

Результат був би, якби монетизували усю зекономлену субсидію, додає жінка. Тоді був би більший стимул економити. Зекономив, приміром, на три тисячі — отримав стільки ж компенсації. Схожої думки і тернопільянин Володимир Кравчук.

— Теоретично монетизація річ корисна, бо стимулює споживачів до економії, — каже він. — І добре, що уряд почав ці перші кроки. Але для людей ці кроки нині нічого не змінюють. Браніше як було? Скільки б ти не зекономив, тобі залишали на рахунок тільки 100 кубів і ти не платив за газ стільки часу, на скільки їх тобі вистачало. А тепер нам дадуть тих 100 кубів грошми.

Чоловік додає, що пересічному споживачу однаково — чи зекономлені гроші залишались на рахунок і враховувались при оплаті за комунпослуги у на-

Директор департаменту Вадим Боярський каже, що субсидії з початку 2017 р. нарахували 227 тисячам домогосподарств

ступні місяці, чи зекономлену субсидію дадуть грошми.

— Якусь користь ми відчуємо, коли субсидію направду усю монетизують, — додає він. — Тобто, коли грошми даватимуть не зекономлену субсидію, а її усю. Тоді б люди почали більше економити на газі та світлі, аби відкласти собі копійку-другу.

Нагадає «Юліну тисячу»

У тому, що монетизація — річ необхідна, переконані й фахівці. Однак 700 грн від уряду швидше нагадують «Юліну тисячу», аніж є стартом реальної повноцінної монетизації.

— Субсидії — це неймовірно велике навантаження на держбюджет, яке щороку зростає, — кажуть аналітики Інформаційної кампанії «Сильніші разом». — Окрім того, це ще й гроші, які витрачаються, жодним чином не модернізуючи систему і не зменшуючи витрат ні для держави, ні для споживача. Для того ж, щоб гроші в сфері комунальних послуг нарешті почли використовувати ефективно, треба запровадити кілька моментів.

Одним із таких моментів і є монетизація. Адже отримані кошти, швидше за все, споживачі використовуватимуть на енергоефективні заходи. Мотивацією до витрати коштів саме на це стане нестабільність українських реалій та обсягів соціальних норм. Адже сьогодні

ні ти субсидіант — а завтра ні. Сьогодні ти вкладаєшся в соціальні норми — а завтра маєш доплачувати суттєві суми навіть попри субсидії.

— Монетизація передбачає надходження на спеціальний рахунок повністю субсидійних коштів, — кажуть аналітики. — Наразі обговорюють кілька варіантів, як можна тратити кошти: або на будь-що, або на оплату комунальних послуг, або на енергоефективні заходи.

Та перед стартом монетизації, кажуть фахівці, слід усунути недоліки в існуючій системі субсидій. Це теоретично і мають зробити в країні. Йдеться про зменшення кількості отримувачів субсидій за рахунок того, що субсидію отримуватимуть напреду потребуючі, а не усі охочі. А також — про створення єдиного реєстру субсидіантів з можливістю їх перевірити.

— Монетизацією держава мотивуватиме громадян до відповідальності за власні рахунки і проведе грандіозну енергоефективну кампанію по всій країні, в разі скорочуючи суми виплат субсидій, — кажуть аналітики.

Та при найоптимістичніших прогнозах монетизація на рівні споживача відбудеться через 2-3 роки. Адже перед цим треба налагодити багато процесів, вирішити документально-бюрократичні проблеми, відкрити персональні рахунки, запровадити реєстр субсидіантів.

Субсидію перерахують з 1 травня з урахуванням доходів 2016-го року

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
 SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

З травня всім, хто вже отримував субсидію, її автоматично перепризначать. Додаткових звернень для цього не потрібно. Субсидію призначать на 12 місяців, тобто до 1 травня 2018.

Тим же громадянам, які ще не звертались за субсидіями, слід звернутись в місцеве управління соціалістики за місцем своєї реєстрації.

Про це розповів під час брифінгу начальник Департаменту соціалістики облдержадміністрації

Вадим Боярський у середу, 26 квітня.

— Субсидію призначали відповідно до порядку надання субсидій, з місяця звернення — мова іде про первинне звернення і до 1 травня 2017, — каже він. — Незалежно від того, коли людина звернулася, чи у жовтні 2016, чи в листопаді 2016. Субсидію призначали терміном до 1 травня 2017. З 1 травня всім тим, хто вже отримував субсидії раніше, проведуть їхнє автоматичне перепризначення без додаткових звернень. Якщо ж у родині виникла обставина, що може

впливати на призначення субсидії, то про це слід повідомити управління соціалістики протягом місяця після появи такої зміни.

Тим, хто ще не звертався за субсидією, слід звернутись в управління соціалістики за місцем реєстрації та надати стандартні документи — заяву, декларацію. Якщо ж є нюанси, приміром, людина зареєстрована, але не проживає, то потрібен акт обстеження, відповідні довідки про підтвердження фактичного місця проживання.

Причому, як зауважує пан Боярський, зростання мінімаль-

ної заробітної плати з 1 січня 2017 не вплине на перерахунок.

— Субсидію перерахуватимуть з 1 травня 2017 з урахуванням доходів 2016, — додає пан Боярський. — Тобто, дохід родини беруть за попередній ка-

лендарний рік. Відповідно, збільшення мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 р. до 3200, не вплине на розрахунок. Аж з 1 січня 2018 р. мінімальна зарплата 3200 буде впливати на розмір субсидії у 2018 р.

ДОВІДКА

Найбільше одержувачів субсидій є у Тернополі — майже 50 тис. У Тернопільському районі — 14 тис., в Терехівському районі — 14 тис., у Збаразькому

му районі — 13 тис., у Бучацькому — 12, в Підволочиському — 12. Найменше — у Підгаєцькому — 3 тис. 800 та у Кременецькому — 5 тис.

"СІМЕЙНО-СПОРТИВНЕ СВЯТО З RIA"

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
МІСЬКА
РАДА

28 ТРАВНЯ | 12:00 ГОД

парк ім. Т. Шевченка Літня сцена

В рамках проекту відбудеться забіг «Рухасмо Тернопіль»

Старт 15:00 | Театральний майдан

Регистрація учасників 14:00-14:45

Головний приз

5 000 ГРН

Передплати RIA плюс - **ВИГРАЙ ПОЇЗDKY В БУДАПЕШТ**
та 50 цінних подарунків

Ексклюзивний партнер

Офіційний партнер

Партнер здоров'я

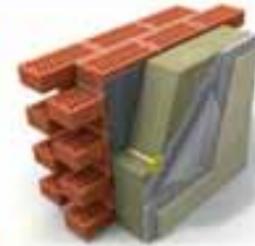
З недугами Бориса в інтернет-аптеці Бориса!

Довідки за телефонами: 43-00-50, (097) 879-96-11

Гарячі ціни тижня
(з 3.05.2017 по 9.05.2017)

Професійне
**УТЕПЛЕННЯ
БУДИНКІВ**

067 350 3893
0352 510-510

Енергоаудит
Теплотехнічний розрахунок
Гарантія

www.tepluidim.net.ua

від **300⁰⁰** грн.

Теплові Насоси від 1000000
для ОПАЛЕННЯ
приватних будинків

Підбір обладнання
Монтаж
Гарантія

096 377 1900 (0352) 510-510

ВІКНАР'ОФФ
МАЙСТЕР ВІКНАНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

**ВІКНА • ДВЕРІ
ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ**

вул. Євгена Острозького, 70.
тел.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

LWS 3 NEW 1600 грн.
ClassicLine 400 1880 грн.

**Каміни
Топки**
Мармур,
камінь

www.kamin-top.com.ua

ПП «Вершина Комфорт»
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

від **3000⁰⁰** грн

**ГОТОВІ ДВЕРНІ БЛОКИ ІЗ
НАТУРАЛЬНОГО ДЕРЕВА**
Розмір 207*87*10

У ВАРТІСТЬ ВХОДИТЬ: дверні
панелі, дверна коробка, завески,
м'якшени газ санд.
Також виготовляємо дверні
блоки під замовлення згідно
розмірів замовника.

Будсервіс

Столярна фабрика «Будсервіс»
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 48
(067) 208-16-46, (0352) 25-05-36

ВАРТІСТЬ: **3400⁰⁰** грн
полакованих
2000⁰⁰ грн
НЕ ЛАКОВАНІХ

Двері міжкімнатні
Склад МДФ,
панель екошпон
Готовий виріб до 3 тижнів
модель має 3 види дизайну

**ПОНАД
100**
ДВЕРІ БІЛОРУСЬКІ МОДЕЛЕЙ

м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо»), 2 поверх
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100

Формуємо дилерську мережу

4004⁰⁰ грн

ШАФИ-КУПЕ від виробника

www.komandor.te.ua пр-т. С. Бандерн, 11 Б.
(вул. Сталін)
тел. (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

від **4 500⁰⁰** грн

СОЛЯНА КІМНАТА **Слотвіно** Вул. Бродівська 5а
тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14
www.solotvino.ho.ua

СОЛЯНІ ЛАМПИ з лікувальним ефектом

- профілактика простудних захворювань;
- лікування захворювань легень і верхніх дихальних шляхів, алергічних і шкірних захворювань;
- оздоровлення і заціплення імунної, нервової і ендокринної систем;
- очищення легень від потіюваних смол, виробничого і побутового пилу.

ВАКЦИНА – НЕ ВОДА, РЕАКЦІЯ НА НЕЇ МАЄ БУТИ

Важливо ■

Лікарі переконують, що вакцини безпечні, вони діють і беруть від небезпечних інфекцій. Реакції на них набагато легші, ніж на будь-які ліки. А щоб щеплення пройшло правильно, треба дотримуватися порад до, під час і після цієї процедури

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Медики закликають не відмовлятися від вакцинації. Адаже ситуація, яка склалася в області щодо колективного імунітету доволі складна.

Зараз у нас вакциновані 50% населення і навіть менше, зазначив під час прес-конференції, присвяченій Всеукраїнському тижню імунізації, заступник головного лікаря обласного Лабораторного центру Володимир Паничев. За його словами, це сталося не раптово і навіть не за кілька років. І не останню роль зіграла так звана антивакцинальна кампанія.

Тернополянка Ольга розповідає, що зараз щеплює дитину за графіком. Але свого часу від щеплення від гепатиту, яке мали робити дитині в пологовому, відмовилася. Вона дала згоду на щеплення від гепатиту, коли малюку було уже 6 місяців.

— Хотіла, щоб дитина зміцніла, щоб могла краще перенести щеплення, — каже жінка. — Нам так порадила робити наша знайома. Вона — лікар-інфекціоніст і мама трьох дітей. Я довіряю їй і як лікарю, і як мамі. Далі ми робили всі щеплення за графіком, бо це захист від хвороб.

Медики переконують, що вакцини ефективні, вони захищають від небезпечних інфекцій. Вони безпечні, бо крім сертифікатів ВООЗ мають ще й додаткові сертифікати про безпеку.

Вакцин в області вистачає, хоча не можна сказати, що ми забезпечені усім на 100%, кажуть медики.

Обов'язкові щеплення, які гарантує держава, є безкоштовними, зазначив Володимир Паничев. Вакцини за епідеміологічними показаннями фінансують місцеві органи влади. Наприклад, від грипу. А вакцини за клінічними показаннями оплачує пацієнт.

Медики Тернополя виступають за вакцинацію, бо це найкращий захист від багатьох небезпечних інфекційних хвороб

Відмова від щеплень призводить до того, що захворювання, про які медики раніше дізнавалися з книжок, тепер можна зустріти в лікарнях області і країни.

— Колись у нас правець реєстрували тільки серед дорослих. А в останні роки вже є випадки серед дітей, — розповіла головний позаштатний спеціаліст-епідеміолог управління охорони здоров'я обласної адміністрації Марія Павельєва. — Це свідчить про те, що коли ми вакцинувалися, було достатньо вакцин, то ми мали певний захист і для дітей.

Чому батьки проти вакцинації

Противники вакцинації одним з аргументів наводять те, що медики не можуть сказати, скільки людей захворіли на небезпечні хвороби через те, що не були щепленими.

— Коли довгий час люди не хворіють на певні інфекції, складається враження, що ситуація благополучна, — каже Володимир Паничев. — І ми забуваємо про те, що благополуччя саме і досягається через щеплення. А як тільки припиняємо щеплюватися, починаються проблеми.

Приклад, поліомієліт в Закарпатті. Те ж можна говорити і про кір.

Реакція свідчить про імунітет

Реакції на вакцини медики вважають потрібними, бо це свідчить, що виробився імунітет.

Вони можуть виникати як і після прийому будь-яких ліків, або через те, що вакцинація співпала з початком хвороби на іншу інфекцію.

— До всього треба ставитися з розумінням і з врахуванням усіх ризиків, які можуть бути від того, що вакцинацію не провели, — наголошує обласний педіатр Майя Голяк.

У Тернопільській області, за її словами, поствакцинальні

випадки ускладнень здоров'я у дітей не були пов'язані з вакцинацією. Вони в часі співпали з захворюванням дитини.

Місцева реакція в місці введення вакцини чи підвищення температури до 38 С, не означає, що в дитини катастрофічний стан, зазначає імунолог міської дитячої лікарні Тетяна Черняк. Хоча, звісно, про це треба повідомити лікаря.

— Вакцина повинна проявляти свою дію. Вакцина — це не вода, — каже імунолог. — Якщо організм дитини на неї відреагував, це дуже добре. Ви можете бути впевнені, що в дитини виробився імунітет.

Кількість протипоказів є мінімальна. Як зазначила доцент кафедри педіатрії № 2 медуніверситету Світлана Никитюк, насамперед, це гострий стан і температура більше 38 С. Ніхто в цей момент дитину вакцинувати не буде. Коли є серйозна алергічна реакція на компоненти вакцини — звертається до лікаря, і разом з'ясуєте всі обставини, чи були реакція на компонент вакцин. Також — коли знижений імунітет, наприклад, при захворюванні на СНІД. При вагітності не рекомендують введення живих вакцин. Також дітям з неконтрольованою епілепсією, що супроводжується нападами, не рекомендують вводити цільноклітинні вакцини.

— Батьки часто відмовляються від щеплень дітям, але коли починається якась інфекція в садку, тоді раптово всі збігаються і хочуть вакцинуватися, — продовжує Марія Павельєва. — І ще є таке — коли в області достатньо вакцин, чомусь батьки відмовляються від щеплень дітям. Як тільки виникають перебої, всі одразу вимагають вакцин. Тоді починається вакцинація з порушеннями календаря. Бо часто потрібні уже не одна, а дві вакцини, треба їх поєднувати. Тому просимо батьків своєчасно звертатися в медзаклади.

Voronin

СПЕЦІАЛЬНІ
ЦІНИ

АКЦІЯ «ВИПУСКНИК»

НОВА

МОЛОДІЖНА КОЛЕКЦІЯ

тел. (0352) 25-26-40

м. Тернопіль, вул. Руська, 26

ДОВІДКА

Аби вакцинація минула без наслідків:

- за день-два до вакцинації з дитиною не варто ходити в людні місця;
- не спілкуватися з хворими;
- не контактувати з іншими дітьми;
- у день після вакцинації і 2-3 дні після всі контакти теж варто обмежити домашніми;
- після щеплення не залишайте медзаклад раніше 30 хв

* За інформацією Майї Голяк

ІНДОНЕЗІЯ. НА БІЛИХ ДІВЧАТ ТУТ ДИВЛЯТЬСЯ ЯК НА ВОСЬМЕ ДИВО СВІТУ

Пригоди ■

Якщо перед вами відкриваються нові горизонти, не бійтеся. Бо це того варте, каже тернополянка. Робота моделлю за кордоном — це цікавий досвід, можливість безкоштовно подорожувати і ще й при цьому заробити

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРИЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

— Про таке можна тільки мріяти. Я 22 роки прожила в Україні, нічого не бачила, а тут за 2 місяці відвідала вже 2 країни, — написала у соцмережі про свою подорож до Індонезії та Малайзії тернополянка Ліліана Шевчук.

Ще рік тому дівчина і подумати не могла, що потрапить так далеко. Ліліана нещодавно повернулася з Індонезії. Працювала моделлю в столиці цієї країни, одному із найбільших міст світу — Джакарті. Це місто запам'яталося їй шаленим ритмом, заторами на вулицях, гамором та брудом. Так Джакарта і чистота — зовсім несумісні речі.

«Коли опиняєшся на вулиці, люди звертають увагу, чіпляються, фотографують, можуть навіть пальцем показати. Якщо хтось з компанії побачив, штовхає решту, мовляв: «Дивіться! Дивіться!»

— Там сміття викидають просто під ноги, а вечорами вулицями бігають шурі, — розповідає дівчина. — Там немає тротуарів, тому прогулятися містом практично нереально. Всі на транспорті, тож на вулицях постійно затори. А на білих дівчат-європейок дивляться як на восьме диво світу. Коли опиняєшся на вулиці, люди звертають увагу, чіпляються, фотографують, можуть навіть пальцем показати. Якщо хтось з компанії побачив, штовхає решту, мовляв: «Дивіться, дивіться!» І це дуже незручно.

Один з плюсів Індонезії — тут багато екзотичних фруктів — манго, папайя, авокадо, банани, кокоси. А ще тут смачний пиріг мартабак, який буває і солоний і солодкий.

Все почалося зі школи моделей

Ліліана — модель-початківець. Закінчила школу моделей у Тернополі, згодом підписала контракт на роботу за кордоном. І ось після різних перипетій з візами та організаційними питаннями дівчина вилетіла до Індонезії.

Ліліана Шевчук планує займатися моделінгом і надалі

Там провела 120 днів. Каже, що це була найбожевільніша пригода у її житті. Хоча раніше навіть не задумувалася про модельну справу.

— Я ніколи не думала, що займатимусь моделінгом, — каже Ліліана Шевчук. — У мене було скептичне ставлення до цієї професії. І коли мені писали у соцмережах з різних модельних агенцій та запрошували на роботу, я це все ігнорувала. І ось мені прийшло повідомлення від агенції Katrin Models. Його побачила моя мама і вмовила мене піти у школу моделей. Мовляв,

для дівчини це не буде зайвим. Школу моделей я відвідувала три місяці, саме під час літніх канікул. І мені запропонували контракт. Але я тоді не мала закордонного паспорта, тож довелося зачекати.

Дорога — 23 години

Два роки тому Ліліані знайшли роботу в Індонезії. Дівчина вже налаштувалася їхати, але їй не відкрили візу. Згодом не відкрили і вдруге. Потім знайшли ще декілька контрактів, але поїхати із певних обставин не вийшло.

— Одного разу я вже навіть зробила візу в Китай. Але китайське агентство не прислало квитків. Вони просто пропали, перестали відповідати на повідомлення, тому я нікуди не поїхала, — каже Ліліана. — Це було наприкінці серпня минулого року, і я вже вирішила, що не судилося, не буду більше пробувати. Я вже відволілася, шукала роботу, ходила на різні співбесіди. І десь у листопаді мені написали, що індонезійське агентство запрошує мене на роботу. 15 грудня

2016 року я полетіла в Індонезію. Дорога до Індонезії була довгою. Весь політ з Києва, з пересадками в Амстердамі та Куала Лумпурі, тривав 23 години.

— До того я ніде не літала, тому дуже переживала, — каже Ліліана. — В аеропорту мене зустріли представники агенції. Щоправда я змушена була чекати на них дві години. Тепер я розумію чому. В Джакарті живе 20 мільйонів чоловік, у місті постійні затори. Тому по мене довго їхали.

Знялася в серіалі

Як підрахувала Ліліана, за 120 днів перебування в Індонезії у неї було 52 робочих дні, не враховуючи репетицій та різних організаційних моментів. За цей час дівчина навіть встигла знятися у серіалі. Розклад моделям завжди складали увечері і тільки на один день, так що важко було щось собі запланувати.

— Я фотографувалася в одязі для каталогів, брала участь у творчих зйомках для фотографів, — розповідає модель. — Одного разу в мене було фешн-шоу. Я дефілювала у красивих дизайнерських сукнях, біжутерії. Була фотосесія у весільних сукнях. Мені дуже сподобалося, адже завжди хотіла приміряти таку сукню. Чи не найбільше фотосесій було в хіджабах та національному одязі, адже Індонезія — це мусульманська країна. А також я виступала на корпоративі японської компанії, яка займається виробництвом авто. Танець я готувала під час репетицій. Він був дуже цікавий, зі спецефектами та голографіями.

Ще Ліліана знімалася в серіалі про інтернаціональний клас у школі.

— У двох серіях я була у масовці. А в одній у мене було чотири сцени і я навіть говорила там індонезійською, — каже дівчина. — Я грала модну школярку, яка дивиться на свою подругу і все за нею повторює.

Ліліана Шевчук побувала в Куала Лумпурі, куди їздила в індонезійське посольство. Букіт Нанас — частинка найдавнішого тропічного лісу Малайзії в самому серці столиці

Фото тернополянки потрапило на першу сторінку глянцевого журналу «Tangcity magazine» у місті Тангеранг. Це була фотосесія для реклами готелю

Фотосесія для портфоліо одного з індонезійських фотографів

Текст довелося сліпо завчити і це було дуже важко. Я говорила, але не знала, про що йдеться.

Це — можливість подорожувати

В Індонезії є багато гарних місць, але не в Джакарті. А саме там працювала Ліліана. Вона лише побувала в містечку Бандунг і каже, що там значно чистіше та прохолодніше.

— До речі, я побувала ще і в Малайзії. Їздила туди робити робочу візу, — розповідає Ліліана. — Нам треба було виїхати з країни, а потім повернутись. А в Малайзії є посольство Індонезії, там ми і собі зробили

робочу візу. Ми приїхали туди в четвер, а посольство не працювало, адже було якесь свято. Подали документи у п'ятницю, а далі вихідні, тому забрати візу ми могли лише в понеділок. Тож замість двох днів ми провели в Малайзії п'ять. Ця країна більш цивілізована, ніби в інший світ потрапляєш.

Перебування в Індонезії стало цікавим досвідом для Ліліани. Вона хоче трохи відпочити і знову кудись поїхати. Адже робота моделлю їй дуже сподобалася. І це саме та справа, якою вона хоче займатися. До того ж, це чудова можливість безкоштовно подорожувати світом.

facebook

Гайкового ключа не маю

МАР'ЯНА ДОХВАТ,
ЖУРНАЛІСТ:

— Повірте, ми раді, що люди за допомогою звертаються до нас, повідомляють про різні події, пожежі, аварії, пікети. Ми вдячні за це. Значить, ви нам довіряєте. Будь ласка, не обурюйтесь від наступного речення.

Давайте будемо чесними, журналісти — це не поліція, швидка, пожежники, рятувальники, водоканал, тепломережі чи інші інстанції. Якщо у вас виникла проблема з чимось, то спершу зверніться у відповідну службу. Перший дзвінок має бути туди і лише після цього журналістам. Просто зрозумійте (наведу власний приклад) — у моему рюкзаку чи сумці зазвичай є посвідчення, фотоапарат, камера, зарядка, косметичка, гаманець та деякі медикаменти. Дубинки, пістолета, наручників, каністри з водою, гайкового ключа, газової труби, люків до каналізації та іншого добра там нема. А навіть якби і були, то я не спеціаліст у всіх сферах. Я не знаю, як зупинити витік газу, наприклад. І пишу це не для того, щоб ви не звертались ЗВЕРТАЙТЕСЬ, але спершу подзвоніть у відповідну службу. Якщо порушують ваші права, то напишіть заяву у поліцію і тоді — до нас. Ми вислухаємо, опублікуємо і допоможемо, чим зможемо.

facebook

Заздрю нинішнім студентам

АНДРІЙ ШКУЛА,
ЖУРНАЛІСТ, ДЕПУТАТ МІСЬКРАДИ:

— Після короткої лекції студентам ТНЕУ, додав декількох в друзі. Переглянув профілі та фото. Там крутезне студентське дозвілля, навчання. Пригадав свої студентські роки. Не такими

ці роки були яскравими і цікавими. По-доброму заздрю нинішнім студентам. Замість правильного: по максимуму вчитись, розвиватись, з розумом розважатись, я просто вчився і багато працював...

facebook

Аби Україна перемагала

ТАРАС ХЛІБОВИЧ,
ФОТОГРАФ:

— Бордюри вже перестали білити вапном, але показують в страху перед іноземцями все ще ніяк не можемо перестати за-

ймаються. Коли показують підготовку Києва до Євробачення, то хочеться, аби знову Україна перемогла і так багато років поспіль!:)

facebook

Від віпів вже рябить в очах

ВОЛОДИМИР ГЕВКО,
РЕКЛАМІСТ:

— За глухо заклеєні рекламою вітрини магазинів варто вводити кримінальну відповідальність. Нема кращого способу продемонструвати свою безсилість управлінням закладом та вузьке мислення за оракал на вікні. І one-way-vision не дуже рятує цю ситуацію.

Вікна — це найкраще, що придумало цивілізоване людство проти стін. Глухі стіни і вузькі бійниці — це середньовічний погляд закомплексованої і заляканої людини, котра чекає нападу оскаженілої орди. Сучасний світ поділений на добровільні тюремні камери з системами доступу по відбитках пальця. Складні паролі, капчі, контрольні питання.

Джімейл знає всі дівочі прізвища наших мам, схаменіться!

Погляд пересічної міської людини завжди впертий у стіну чи глуху вітрину чи паркан. У місті зазвичай ми бачимо не далі аніж на 50 метрів. Все, що потрібно — мо-

нітор, номер маршрутки, ціни на вітрині — воно тут, поруч. У вас ще не почалися еволюційні зміни в органах зору? Бо у мене, здається, вже.

Те ж саме стосується повального захоплення тонуванням вікон серед автомобілістів. Ви що, здатні чимось здивувати людство? Що ви можете показати такого, що варто ховати?

Жалюзі-ролети, наглухо зашторені вікна, триметрові паркани стали частиною ментальності нашого народу. Українець тепер — це вишиканка, чуб і паркан.

Приватність стала фетишем і прекрасно монетаризованим явищем. Віп-авто, віп-телефони, віп-кабінки, віп-місця, індивідуальний підхід та лімітовані серії. Все, щоб ви почувались особливим.

Від віпів вже рябить в очах. Їх, віпів, назбиравось вже стільки, що поруч них мимоволі почувашся особливим.

facebook

Росія претендує на роль бога Шіви

ІГОР ГОСПОДАРСЬКИЙ,
ВИКЛАДАЧ, ЛІКАР:

Протягом новітнього історичного відрізка Росія вперто претендує на роль «світового Шіви» — бога-руйнівника у світовій цивілізації.

Без сумніву, після розпаду Російської Федерації знайдеться маса претендентів на цю роль.

ІДІЛ і розмаїті терористичні угруповання вже вилазять на Світ Божий. Бо якщо є сили, що творять, то мусять бути сили, які руйнують. Така логіка історії, така внутрішня суть будь-якого біологічного чи соціального процесу.

Колонка Олександра Вільчинського

Комерсанти у міськраді

Під стінами міської ради знову стінка на стінку, штовхання і ледь не до бійки. І це вже, на жаль, починає сприйматися як норма. Але все ж це ненормально. Хоча, якщо врахувати рівень тих, хто проліз у списки і став депутатами, то й дивуватися не варто. Тобто, мало хто вже й дивується, та звикати до такого бардаку все одно не варто.

Як запобігти схожим ексцесам? Рецепт відомий і вже давно озвучений — не обирати в раду бізнесменів, а по-народному «комерсантів». Бо вони і в раді залишаться комерсантами. Чи реально це? Звичайно, ні. Але йти до цього все одно треба. А кого ж тоді обирати, запитаєте? Ага, гарне питання. Бо в такій справі, як вільні вибори стовідсоткової гарантії від помилки не буває. Хоча на відміну від відсутності виборів, як таких, чи псевдовиборів, як було за сересеру, то тоді громадяни просто нічого не вирішували, були заручниками компартійних комітетів.

Тепер інші часи і ми можемо вільно обирати. Цим і користуються спритні ділки. І пролазять не лише у депутати, а й стають міськими головами. А як закінчується їх каденція, глядь, а цілі квартали в центрі міста приватизовані як не колишнім мером, то його наближеними. І ще й нацарьовують, щоб місце у Верховній Раді купити... Тоді вже краще обирати громадських активістів, принаймні, шкоди буде менше. І хоч це переважно балаболи, які в житті «не збудували собачої будки», але, по-перше, перед ними і завдання такого ніхто не ставив будувати собачі будки, а по-друге, краще вже балаболити, ніж красти, не поділити й штовхатися.

Колонка Ігоря Процика

За що платимо?

Квитки на потяги «Укрзалізниці» ростуть чи не шокварталу. А сервіс також росте? Так, повністю замінити всі пасажирські вагони на нові чи провести капітальну реконструкцію за рік-два — неможливо фінансово і нерально фізично. Але...В нічних поїздах все частіше видають постільну білизну із плямами невідомого походження, інколи ще вологу, подерту, неналежно запаковану. В плацкартних вагонах «чомусь» часто не працюють водонагрівачі для приготування кави/чаю, «працює» лише один туалет і т.д. Там що, інші люди їздять, чи це не входить у вартість проїзду, якщо за це вже заплатили?

Остання поїздка завершилась «задушевною» розмовою із провідником, а потім і начальником поїзда, відповідним записом в рейсовий журнал щодо брудної білизни, неробочого бойлера для нагріву води, відсутності опалення в вагоні вже по факту... Так, проблеми вирішили... Постільну білизну отримав шляхом розпакування трьох-чотирьох пакетів, бойлер запрацював після заміни тенів протягом 5 хвилин, опалення з'явилося після «чоловічої» розмови начальника з провідником. Але чому потяги виходять в рейс із такими проблемами із початкової станції? Хтось же ж перевіряє готовність вагонів перед виходом в рейс і погоджує/підписує відповідні документи для цього?

Розрекламовані «найсучасніші» вагони поїздів класу «Інтерсіті» не найкращі в цьому. В деяких вагонах відсутні розетки, або часто не працюють, крісла закріплені лише в одному положенні, стюарти поводять себе інколи зверхньо до пасажирів... Але питання в іншому — чи готові ми самі відстоювати свої права в таких локальних питаннях, чи далі готові терпіти? Чи «махати рукою» на те, за що вже заплатили?

Багато галасу даремно?

ІГОР ДУДА

Пригадуєте, який галас зчинився нещодавно після отримання Україною омріяного безвізового статусу? Одразу ж — ціла купа коментарів («Нарешті!» «Це — наша велика перемога! Європа чекає на нас!»). Оцінки чинного міністра закордонних справ і колишнього. Павло Клімкін з ледь прихованим виразом виконаного обов'язку прогнозував, що в червні вже можна буде подорожувати до Європи без віз. А Костянтин Грищенко з незворушною бундючністю (з тією самою, з якою репрезентував Європі дипломатію часів Януковича)

закликав майбутніх шасликих «безвізників» не впадати в надмірну ейфорію та бути готовими до того, що отой «безвіз» не означає права розтягувати перебування у Європі на власний розсуд і їхати туди в пошуках роботи. Але це застереження навряд чи здатне було зменшити загальний захват. Тепер, після схвалення у Раді Європи (десь на початку червня) дорога у ту саму Європу для всіх «алчущих і жаждушчих» буде відкритою. Радій, народе!

Воно б, може, й варто, але значна кількість наших співгромадян сприйняли цю «благую вість» якось індиферентно, щоб не сказати — байдуже. До них вона дотикається приблизно таким же чином, як і щорічний економічний

форум у Давосі чи зустріч G-7. Тобто — ніяк не дотикається.

Представники політичного бомонду, усілякі спритні ділки, путани міжнародного рівня, словом, наближена до корита публіка не відчувала особливих незручностей при поїздках до Європи і до цієї епохальної події.

Для більшості ж народонаселення можливість скористатися «безвізом» нагадала мені давню розмову з не позбавленим гумору дільничним інспектором. На мою заяву про свої громадянські права під час гострої побутової ситуації він незворушно відповів, що у мене є право навіть бути обраним президентом країни. Ми тоді з ним, пригадую, дійшли згоди

в цьому питанні — думаю, таким самим чином переважна більшість українців відчує на собі благодатний «безвізовий» клімат.

Хоча, припускаю, першою може «зашкрябати», наче від сверблячки, сама Європа, коли до неї рине з України, розмахуючи новими біометричними паспортами, усілякий людський мотлох.

Що ж стосується пересічного українця, для якого межею бажань ще довго залишатиметься поїздка у Затуку влітку, то йому, підозрюю, від цього доленосного рішення Європарламенту буде ні жарко (як на Кіпрі), ні прохолодно (як у Данії), ні холодно (як у фіордах Норвегії) — в жодне з цих місць йому ще довго потрапити не «світить»...

Травневі фестивалі Тернополя

У травні тернополян та гостей міста чекають багато розваг. В Тернополі проведуть 8 фестивалів та свят. Також на відкриття туристичного сезону запрошує Збараж. А у Бережанах можна буде спробувати страви угорської кухні

Фестиваль "Тернопільська брама"

У планах організаторів – встановлення кулінарного рекорду – приготування найдовшої в Україні 400-метрової ковбаси. Нею пригощатимуть усіх охочих

5-7 травня.
Театральний майдан.
Вхід вільний

День міста у Збаражі

Щорічне святкування дня міста Збаража та відкриття туристичного сезону у Збаразькому замку. На гостей чекають вареник- та капустняк-fest, фестиваль козацької та патріотичної пісні, дитячі майданчики, рицарські поєдинки, середньовічні костюми і багато-багато цікавого

7 травня. Початок о 13.00.
Збараж. Вхід вільний

Ференц-фест

Це мультикультурний молодіжний мистецький фестиваль. Ференц Ракоці – славетний угорський герой. З 1703 по 1708 рік він жив та працював у Бережанах. Такий україно-угорський фестиваль покликаний познайомити обидва народи із їхньою спільною історією. На фестивалі можна буде посмакувати смачними стравами угорської кухні, послухати музику

7-9 травня. Бережани.
Вхід вільний

PodolyanyFashion

Наймодніша подія весни! Покази дизайнерів зі світовим ім'ям – Оксани Караванської, Анни Моргун, Мар'яни Назарчук-Чолак, Ріни Бударіної, Лідії Яницької, Оксани Чорної, Гоші Альтшулера, Соболевої-Вронської, Мальви Florea. А також Vovk, Andre Tan, VR studio та інших

12 травня. ТРЦ «Подольани».
Вхід 135-250 грн

V Мистецький міжнародний фестиваль «І»

Щорічний фестиваль, який передбачає участь відомих письменників, поетів, художників, музикантів, кіномитців з метою презентації досягнень сучасного мистецтва

12-14 травня.
Український дім "Перемога".
Вхід від 150 грн

«Фон Вакано Крафт Фест»

Перший крафтовий фестиваль пива та м'яса у Тернополі, на який з'їжджаються пивовари та кулінари з усіх куточків України. На території фестивалю буде діяти фан-зона «Євробачення 2017»

13-14 травня.
Незавершена обласна бібліотека.
Вхід вільний

II Міжнародний мистецький фестиваль «Співоче поле»

Фестиваль приурочений Дню Матері, популяризації міста з широкими мистецькими традиціями, багатими кулінарними надбаннями, свято здорової органічної їжі

13-14 травня.
«Співоче поле».
Вхід вільний

Тернопільські дні моди

Фестиваль модних показів за участю відомих українських та закордонних дизайнерів

18-19 травня.
Ресторан «Хутір»

Всеукраїнський фестиваль вишивки та костюма «Цвіт вишиванки»

Метою фестивалю є збереження та відновлення традиційного національного одягу, розвиток української національної вишивки та костюма

18-19 травня «Співоче поле».
Вхід вільний

Фестиваль «Хмільний кухоль»

Це свято у стилі європейських традицій, концепція якого запозичена у фестивалю «Октоберфест», який є вагомою частиною європейської ідентичності

19-21 травня, 12.00.
Парк ім. Шевченка.
Вхід вільний

За інформацією організаторів

Підготував Віталій Антоноук, 097-184-17-38,
vitaliy.antonyuk@gmail.com

СТВОРИЛА 15 КАЗОК-МЮЗИКЛІВ

Персона ■ Режисер-постановник Алла Бінцаровська поставила свою ювілейну казку для дітей та дорослих «Про що розповіла бабусина скриня». Покажуть її 26 травня о 17.00 та 19.00 у Тернопільському драмтеатрі

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Її обличчя постійно прикрашає усмішка, вона завжди вишукано вдягнена, любить взуття на високих підборах. Розмовляє спокійно і врівноважено з неприхованою ширістю й доброзичливістю. Справжня леді й еталон жіночності — саме ці слова яскраво характеризують Аллу Бінцаровську.

Її знають як поета-пісняра, режисера-постановника казок-мюзиклів, художнього керівника народного театру пісні «Для тебе», заступника начальника відділу гуманітарної освіти та виховання економічного університету.

Пані Бінцаровська розповіла про нові творчі здобутки, роботу й плани на майбутнє.

— **Нещодавно Вам присвоїли звання «Заслужений працівник культури України». Наскільки це важливо для Вас?**

— З одного боку приємно, коли твою працю цінують, вважають потрібною — це спонукає до більшої відповідальності перед Богом і людьми, до професійного зросту. А з іншого боку, я ніколи не прагнула будь-якого звання, не шукала визнання, популярності. Унікаю особливої

що змінилося. Намагаємося організувати заходи, які молоді не потрібно відвідувати «з-під палки», які є цікавими, актуальними, насиченими, корисними. Гадаю, нам є чому радіти: учасники мистецьких колективів університету зросли професійно, змінився підхід до відбору репертуару, покращилась сценічна культура, зросли вимоги до нашої професійної команди. Нашому творчому колективу вже тісно в стінах університету. Ми виходимо за його межі, організовуючи заходи на міському та обласному рівнях. Художні колективи університету успішно виступають і за кордоном.

— **Які нові колективи створили?**

— Як і 10 років тому, очолюю театр пісні «Для тебе». За цей період колективу було присвоєно та підтверджено звання «Народний художній колектив». До театру пісні, як і раніше, входить кілька гуртів. Дещо змінився склад гурту «Струни серця», тепер у ньому тільки дівчата — найкращі, найталановитіші: Тетяна Шарган, Ірина Новомлинська, Наталія Цар, Тетяна Гриник. Приємно, що й після закінчення університету вони залишаються відданими йому всім серцем. Учасниці гурту

АРХІВ АЛЛИ БІНЦАРОВСЬКОЇ

Заступник начальника відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ Алла Бінцаровська нещодавно отримала звання заслужений працівник культури України

Чим Вас так приваблюють казки-мюзикли?

— Так, цього року ми відзначили маленький ювілей проекту «Ректор ТНЕУ — дітям»: за десять років поставили 15 музичних вистав. Цей жанр мене приваблює з кількох причин. По-перше, кожна наша вистава — це своєрідний меседж і дітям, і їхнім родинам з певною духовною істиною. По-друге, в нашому місті цікавий і видовишний мюзикл для дітей можна побачити не так часто. По-третє, кожна постановка — це величезний досвід і можливість творчо реалізуватися та зрости професійно і мені, і всім учасникам мюзиклу, а їх щоразу близько 150.

Зрештою, цим жанром захоплені не тільки ми. На кожну нову виставу з нетерпінням чекають і глядачі — родини працівників та партнерів університету, школярі міста, пільгові категорії населення.

— **Чим особливі саме Ваші казки?**

— Найперше — змістом. Кожна наша музична казка з усмішкою говорить про важливе та серйозне. І глядачі, сподіваюся, довго пам'ятатимуть мудрі духовні істини, закладені в казкових історіях. Кожен персонаж вистав має свій пісенний портрет, пісні роблять казки несхожими на інші — і в цьому теж їхня особливість. У виставах чимало й танцювальних композицій, які плавно й гармонійно влітаються в канву дії, допомагаючи розкрити образи й головну ідею.

— **Яка з казок для Вас найособливіша?**

— Кожна особлива по-своєму. Одна ближча мені ідеєю, інша — виконавським складом,

емоційною грою, ще інша — динамічним сюжетом...

— **Ви пишете пісні. Чи рахували скільки їх вже маєте у творчому доробку?**

— Ні, не рахувала. Їх багато. Колись могла з легкістю проспівати кожну напам'ять. Тепер уже доводиться підглядати в комп'ютерний «записничок», не пам'ятаю кожну... Люблю моменти народження пісні, коли уявляю, як вона звучатиме.

Мабуть, поетам певною мірою легше творити, ніж поетам-піснярам. Поети не обмежені рамками пісні. Одну й ту ж думку, ідею поет може розтягнути до меж поеми. Тоді як поет-пісняр повинен лаконічно втиснути її у відведені два куплети з приспівом. А потім виконавець своєю неповторною життєву історію, адже кожна пісня — це ма-

ленька п'єса. Часто спостерігаю за реакцією глядача, коли пісня звучить на сцені вперше. Тоді, власне, й бачу результат своєї праці. Хочеться, щоб слухачі моїх пісень думали, аналізували свої вчинки, своє життя та змінювалися на краще.

— **Які завдання ставите перед собою на найближчі 5 років?**

— Щоразу після закінчення чергового творчого проекту стає тривожно: а що далі? Чи не вичерпалась? Чи знайду що сказати, чим здивувати? Звичайно, є чимало задумів, ідей. Але, як кажуть в народі: людина планує, а Бог керує. Дасть Бог сили, здоров'я та натхнення — з'являться нові пісні, нові мюзикли, нові проекти. Хочеться нести в цей неспокійний світ щось світле й добре і просто залишатися людиною, вірити в Бога і вкладати душу в справу свого життя.

У виставі 150 учасників

Казку-мюзикл «Про що розповіла бабусина скриня» покажуть 26 травня о 17.00 та 19.00 у Тернопільському драмтеатрі. Виставу підготували працівники відділу гуманітарної освіти та виховання.

Цьогорічна казка — ювілейна. Це вже 15 постановок автора сценарію, режисера-постановника, заступника начальника відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ, заслуженого працівника культури України Алли Бінцаровської та звукорежисера Сергія Родька.

— У виставі задіяні близько 150 учасників. Це наші творчі працівники, їхні діти та внуки, учасники творчих колективів, — розповіла Алла Бінцаровська. —

Тема казки — чи вміємо ми бачити справжню красу в цьому світі, яка закладена Творцем.

У виставі звучать пісні у виконанні учасників народного театру пісні «Для тебе»: гуртів «Струни серця», «Кралечки», «Краплинки» (художній керівник Алла Бінцаровська). Танцювальні номери — від народної студії сучасної хореографії «Т.А.Н.Г. о dance company» (художній керівник Любов Борисяк).

Головні герої — Марічка (Іринка Шевченко) та її бабуся (Мирослава Бурик) і дідусь (Борис Салабчук). Дівчинка потрапляє в бабусину скриню, де з нею трапляються дивовижні пригоди.

«Дасть Бог сили, здоров'я та натхнення — з'являться нові пісні, мюзикли, проекти. Хочеться нести в цей неспокійний світ щось світле й добре і залишатися людиною, вірити в Бога і вкладати душу в справу життя»

уваги до себе, не люблю пафосних творчих вечорів, зайвої «мішури», помпезності. Тож звання нічого не змінило в моєму житті. Я залишаюся такою ж, як і була. Дав Бог здібності — маю за обов'язок не закопати їх, а примножити.

Добре розумію, що це звання — результат праці всієї творчої команди, яка працює поряд зі мною. Тому завдячую своїм колегам рідного відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ, його керівнику й близькій мені людині Світлані Сорочинській. До речі, вона просто вимріяла це звання! А також композиторам та виконавцям моїх пісень, в тандемі з якими працюю багато років. І, звичайно, ректору нашого університету Андрію Ігоровичу Крисоватому, який завжди вірить у нас і підтримує.

— **Вже 10 років Ви працюєте в ТНЕУ. Яким стало культурне життя університету за цей час?**

— Ми живемо в такий час, коли стояти на місці просто неможливо. Або ти йдеш в ногу з часом, або ж залишаєшся за бортом. За 10 років багато

«Краплинки», звісно, подорослішали на 10 років, тепер вони — гурт «Кралечки». А «Краплинки» знову поповнилися найменшими співаками. До речі, з числа учасників театру пісні «Для тебе» створено ансамбль мажореток, тепер дівчатка можуть не тільки удосконалювати свої вокальні здібності, а й відточувати музичний слух, відчуття ритму та хореографічні навички.

— **Які нові заходи започаткували?**

— З нових проектів нашого відділу хочеться відзначити арт-зустрічі «НеФормат», які відбуваються протягом року просто неба для творчих студентів та викладачів університету, конкурси творчих робіт на різну тематику, випуски й презентації альманаху «Мистецька хвиля», аудіоальбомів кращих виконавців ТНЕУ, участь окремих творчих колективів в телепрограмах Першого національного каналу, фестивалю гумору «Студ-ліга сміху». У цьому навчальному році ми провели чимало цікавих та яскравих заходів до 50-річчя університету.

— **Ви створили вже 15 казок.**

Читаю, бо мені це подобається

ТРЕЙСІ ШЕВАЛЬЕ "ДІВЧИНА З ПЕРЛОВОЮ СЕРЕЖКОЮ"

Ірина Сорочан, адміністратор:

Якщо ви до сих пір не бачили екранізації цієї книги, то спешу беріться за книгу. Вона така ніжна і чутлива! Ні-ні, не як банальний любовний роман, а така тепла і світла.

Якщо не дуже орієнтуєтесь у мистецтві й не знаєте, хто такий Вермеер, нічого страшного! Головна героїня Грїт розкаже вам про нього все, що знає. Бо ж недаремно звичайна служниця із нижчих соціальних прошарків стала однією із його муз.

Звісно, любовна лінія вигадана, але факт залишається фактом "Дівчина з перловою сережкою" — одна із найвідоміших картин нідерландського художника. А роман дає можливість перейнятися атмосферою того часу, піднімає проблему соціальної нерівності та сімейних укладів тогочасної Голландії.

ФРЕНСІС СКОТТ ФІЦДЖЕРАЛЬД "ВЕЛИКИЙ ГЕТСБІ"

Роман Гнатишин, менеджер з продажів:

Письменники «втраченого покоління» — одні з моїх улюблених. Дивно, що до «Гетсбі» я добрався досить пізно. Але ця книга точно буде однією із must read. Вона — про людину, яка ставить перед собою мету і досягає її, докладаючи чимало зусиль, іноді навіть йдучи на компроміси із власною совістю.

Що ж тут поганого? Нічого, однак перед тим, як вигадувати собі мету, варто задуматись, чи варта вона цього всього?

Не секрет, що співець покоління джазу Фіцджеральд переважно описує жінок доволі егоїстичних, але його Дейзі побила всі рекорди. Як писав сам автор: «якщо тобі раптом захочеться когось засудити, згадай, що не всі люди на світі мають ті ж самі переваги, які мав ти».

Книга читається швидко, а залишається в думках надовго.

ЩО ГОТУЄ ДЛЯ ТЕРНОПОЛЯН ФЕСТИВАЛЬ «І»

Творчість ■ 36 годин музики, літератури та спілкування чекає тернополян в межах арт-простору мистецького фестивалю «І» 12-14 травня

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Презентації книжок добре знаних та новоспечених авторів, відверті та епатажні читання, яскраві виступи музичних колективів, виставки неординарних картин та фотографій, покази відеопоезій, фільмів та документального кіно — усе це буде на цьогорічному фестивалі «І». Він проходитиме у Тернополі впродовж трьох днів 12-14 травня з 15.00 в Українському домі «Перемога». Абонемент коштує 150 грн на три дні.

Лазуткін і Жадан

Захід традиційно відбувається у Тернополі, гуртуючи навколо себе найвідоміших представників сучасного літературного процесу, музикантів та художників, які просто не мислять свого життя без творчості. Завдяки насиченому денним та нічним програмам нудьгувати тут точно не доведеться.

Учасники літературної сцени: Оксана Забужко, Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Василь Махно, Олександр Ірванець, Леся Мудрак, Павло Коробчук, брати Капранови, Макс Кідрук, Юрій Винничук, Юрій Іздрик, Віталій Рьжкоу (Білорусь), Вікторія Дикобраз, Дмитро Лазуткін, Елла Євтушенко, «Стихійні».

Учасники музичної сцени: «Один в каное», «На Відміну Від», KRUT, «Лінія Маннергейма», DRUMТИАТР, «Кімната Гретхен», BELARROOTS, EPOLETS.

Учасники кіно-театральної сцени: «Гніздо горлиці», Led Show Metanoia, Minimal Art to Minimal Music.

Фотографи фестивалю «І»: Йосип Гусак, Надія Єгорова, Сергій Гіс, Тетяна Джафарова, Ореста Фірман, Андрій Тимошук, Олена Кавкун, Олег Ткачук, Уляна Кіраль, Олександра Агеєва, Анастасія Сусленко, Галина Костик.

Цікаві гості літературної сцени «Стихійні» – проект трьох молодих поетів зі Львова, які з допомогою слова, музики та візуального мистецтва передають атмосферу та сутність природних стихій

І Забужко, і Андрухович

Вперше на мистецькому фестивалі «І» виступить провідна українська письменниця Оксана Забужко. Вона презентуватиме книги «І знову я влізаю в танк» та «Шевченків міф України».

Оксана Забужко — лауреат численних нагород: Global Commitment Foundation, гранпрі всеукраїнського рейтингу «Книжка року», орден княгині

Ольги III ступеня, трикратний лауреат премії журналу «Корреспондент» як «Краща українська книга року», нагороджена відзнакою «Золотий письменник України», літературною премією Центральної та Східної Європи «Ангелус». Лауреат всеукраїнської премії «Жінка III тисячоліття». Також на літературній сцені фестивалю виступить культовий український поет, прозаїк, перекладач, есеїст Юрій Андрухович, який презентуватиме свій перевиданий твір «Рекреації».

З-поміж цікавих і неординарних гостей літературної сцени «Стихійні» — проект трьох молодих поетів зі Львова, які з допомогою слова, музики та візуального мистецтва передають атмосферу та сутність природних стихій. Джон Гнатів, Поль Берковець та Ростислав Кузик проникають у серця людей різними стихіями, викликаючи у них особливі емоції.

EPOLETS і DRUMТИАТР

Прихильники українського рок-гурту EPOLETS з нетерпінням чекають на виступ своїх улюбленців на музичній сцені фестивалю «І».

EPOLETS був створений у 2012 році одеситом Павлом Вареницею. Спочатку це був кавер-гурт The Rolling Bones, до складу якого, окрім Павла, увійшли Андрій Головерда (гітара, бек-вокал), Олександр Решетар (бас) та Станіслав Вінарський (ударні). The Rolling Bones проіснували лише рік та досхочу пройшлися альбомами Pink Floyd, QOTSA, Nirvana, The Killers і Muse. Потім, коли почав з'являтися оригінальний матеріал, котрий вимагав абсолютної нової назви та позиціонування. Павло Варениця запропонував перейменувати гурт на EPOLETS. Колектив здобув популярність на шоу «Х-фактор».

Автори кращого альтернативного українського альбому 2013 року, рядки з пісень котрого досі розтягують на цитати користувачі соцмереж гурт «Кімнати Гретхе» також виступить у Тернополі.

Цей колектив еволюціонував від суміші альтернативного року та пост-гранжу до еклектичного інді-електро-звучання. Танцювальна музика, рокенрольна харизма, українська поезія, іронічна лірика, легке божевілля

ІНТЕРНЕТ

Вперше на мистецькому фестивалі «І» виступить українська письменниця Оксана Забужко

Ще один зірковий гість фестивалю — Юрій Андрухович

на сцені — це складові неординарної творчості інді-хуліганів з Дніпра.

Ще один цікавий учасник музичної сцени фестивалю — DRUMТИАТР. Творчість цього гурту — це синтез електронної музики, живих інструментів і текстів, гострий соціальний реп, і електронний веселий indie, басовий dub і індустріальний dubstep у супроводі гітари і того, що дорогою добрі люди подарували. За традиційними жанровими ознаками гурт балансує на межі Electronic/Rap/Experimental, проте музиканти називають свій стиль DECLAMATION ELECTRO-PUNK, наголошуючи на тому, що DRUMТИАТР — єдина в світі група, яка повністю відмовилася від репетицій. А тому кожен їхній виступ — завжди і гарантовано унікальний.

Нині цей музичний колектив функціонує у складі: Іздрик (вокал, гітара), Семенчук (вокал, електроніка) та барабанщик Сергій Лебідь.

Гості з Польщі та Білорусі

Учасником музичної сцени буде гурт BELARROOTS, який складається з трьох учасників. Кожен із них представляє певну, рідну для себе, частину Білорусі та природний елемент, що відображено і в логотипі — червоному дереві з блакитною смугою та назвою проекту, написаної білими буквами під ним. Композиція поміщається на чорному тлі, контрастом підкреслюючи несхожість кожної з частин BELARROOTS.

На кіно-театральній сцені виступлять гості з Польщі Minimal Art to Minimal Music, що представить авторський концерт, поєднаний із міні-спектаклем. Синтетична форма подання найпростіших змістів, які містяться у мистецтві. Дві постаті, два кольори, два інструменти, два образи — все це поєднано у мініатюрну історію, яка створює складну сутність образотворчого мистецтва, музики і театру.

«ВАР'ЯТ» ВІТАЛІЙ ТИЛЬНИЙ ЗА ПІВРОКУ СКИНУВ 25 КГ

Спорт ■ Одного разу Віталій Тильний став на вагу і зрозумів, що треба щось міняти. За пів року чоловік серйозно схуд

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
 MARIJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Міське спортивне свято «Рухаємо Тернопіль» від Медіа Корпорації RIA та Тернопільського міського центру фізичного здоров'я населення вже вдруге відбудеться у Тернополі 28 травня. У рамках проекту ми публікуємо цікаві історії спортсменів та тернополян, які займаються спортом для себе.

Цього разу своєю історією поділиться один із коміків проекту «Вар'яти» тернополянин Віталій Тильний.

— Скажу відверто, спорт я любив з дитинства, — розповідає Віталій. — Ще змалечку батьки віддавали мене у різноманітні секції. Я ходив на боротьбу, плавання, фехтування, карате, гімнастику. Причому на всі секції в один період.

Батьки майбутнього шоумена старались по максимуму залучити до всього, щоб його часом не виховала вулиця.

«В університеті я ні про який спорт не думав. Молодість, самі розумієте. Худим хлопцем я ніколи не був, моя вага до весілля коливалась в межах 78-80 кілограм. Але після весілля я зробив неймовірно — і погладшав на 25 кг»

— В університеті я ні про який спорт не думав. Молодість, самі розумієте, — продовжує чоловік. — Худим хлопцем я ніко-

ли не був, моя вага до весілля коливалась в межах 78-80 кілограм. Але після весілля я зробив неймовірно — і погладшав на 25 кілограм.

Спочатку, як каже Віталій, він абсолютно не звертав на це ніякої уваги. Його все влаштувало. Просто змінив двічі за рік гардероб.

— Можна їсти, пити, лежати на дивані, одним словом мрія кожного українця, — каже з посмішкою Віталій. — Зима 2016-го розставила всі крапки. В один прекрасний момент, коли я став на вагу і вона мені показала 120 кілограмів, я не повірив своїм очам. Я ставав на вагу, злавив, ставав знову, переставляв вагу в інше місце, думав, що це похибка дає таку цифру. Це був жах!

Саме в цей момент чоловік вирішив, що так далі бути не може, і почав працювати над собою.

— З чого почав? З поради дієтолога: «Хочеш швидко скинути вагу — почни їсти мало, але

АРХІВ ВІТАЛІЙ ТИЛЬНИЙ

Так виглядав Віталій Тильний до того, як почав займатися спортом

Як каже Віталій Тильний, він далеко не професіонал, в нього немає гори м'язів, він не жме від грудей 120 кілограм. Просто робить те, що приносить задоволення

спорт». На дієту я сів відразу і, довго не роздумуючи, зайнявся фізкультурою. Найелементарніше — віджимання від підлоги.

Починав Віталій Тильний з трьох підходів по 5 разів. Зараз він може віджати 80 раз за підхід. Потім захопився бігом. Бігав по 7-10 кілометрів в день. Пізніше пішов в зал і поєднав силові тренування з кардіо.

— Взяв тренера, який дав відповідні настанови і через

півроку я скинув 25 кг, — каже чоловік. — Я люблю займатись в залі. Якраз саме це для мене є можливістю розслабитись після довготривалих концертів. Щодо щільних графіків — то я завжди прошу організаторів поселити нас в готелі, де є спортзал чи бігова доріжка. Якщо їх немає — обходжусь підлогою для пресу і стільцями для віджимань.

Взагалі спорт для шоумена, — це постійні змагання з самим

собою за те, що сьогодні він зможе більше.

— Спорт дисциплінує, — каже чоловік. — У спортзалі ти завжди вчишся новому, ділишся досвідом і отримуєш його від інших. Тебе завжди підтримають і покажуть як правильно. Спорт — це завжди прекрасне самопочуття. Завдяки йому ти можеш сам собі зав'язати шнурівки, ти не задихаєшся поки виходиш на другий поверх. Ти — живчик!

За 5 років Лілія Ліхновська змінилась до невпізнання

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39
 MARIJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Тернополянка Лілія Ліхновська змінила роботу в банку на пол-денс і зробила свою фігуру ідеальною. Історія мами двох дітей просто вражає!

Лілія Ліхновська з дитинства ніколи не була худенькою, але їй проблем із надмірною вагою у жінки не було.

— Щоправда, я заздрила худорлявим дівчатам, які могли їсти вдвічі більше від мене. І це ніяк не відображалось на їхній фігурі, — каже Лілія. — Після закінчення школи вступила в університет, жила в гуртожитку. Пари у нас займали половину дня, ввечері були пізні посиденьки, неправильне харчування. Я набрала дев'ять кілограмів.

Щоб скинути вагу, жінка сиділа дієтах, голодувала. І до закінчення вишу їй вдалось скинути більше половини зайвої ваги.

— Після навчання я одразу ж вийшла заміж, вага була моя в нормі, — продовжує жінка. — При зрості метр шістдесят я важила п'ятдесят три кілограми — май-

же ідеально! Працювала в банку. Через напружену роботу не могла правильно харчуватись — вранці кавка або взагалі нічого. Обідала чим попало, не перебирала.

Тоді Лілія взагалі не задумувалась про користь їжі. Їла все — борщ, вареники, картоплю, деруни. Щоб було смачно і калорійно. Через деякий час жінка завагітніла і під час вагітності дозволяла собі все, чого хотілось.

— Після пологів я не скинула всі набрані кілограми, — каже Лілія. — Більше того, протягом року набрала десять кілограмів. Спала з дитиною скільки хотіли, багато їла, щоб молоко було. І його було вдосталь, але і я вже виглядала як «дійна корова». Але в один момент я зрозуміла, що потрібно з собою щось робити. Взяла себе в руки.

За півроку жінка скинула 15 кг просто правильно харчуючись. Зі свого раціону Лілія забрала солодощі, смажене, копчене та інші шкідливі продукти. Молода матуся була задоволена своїм виглядом.

— Тільки я скинула вагу, як дізналась, що знову вагітна, — продовжує Лілія Ліхновська. — Все було, як і з попередньою дитин-

кою. Набрала під час вагітності ті самі кілограми. Та після пологів вже була мудрішою. Не наминала печиво і згущене молоко! Тоді я важила близько 60 кілограмів.

У декреті жінка довго не сиділа і повернулася на роботу в банк. Вага повернулася у норму. Але сидячий спосіб життя, стреси, переживання та солодощі знову зробили своє — Лілія знову почала набирати вагу. Окрім того, в жінки почалися проблеми зі здоров'ям.

— І тут я задумалась про заняття фітнесом чи чимось подібним, — каже співрозмовниця. — Почала займатись, але мені було нудно. Я почала шукати, що у нас в місті є ще такого, щоб мене зацікавило. Мені розповіли про пол-денс — танець на пилоні. Раніше я про це взагалі нічого не чула. Я почала займатись і мені це сподобалось.

З часом Лілія зрозуміла, що хоче більшого і вирішила сама стати тренером. Паралельно жінка поєднувала роботу банкіра, вела вечірні групи. А через півроку звільнилась із банку і поринула у світ спорту.

— Уже два з половиною роки, як я повноцінно працюю трене-

На фото Лілія Ліхновська до і після захоплення спортом

ром, — каже жінка. — Зараз треную групи з пол-денсу та у тренажерному залі. І не шкодую, що зробила в своєму житті такий вибір.

У жінки не лише змінилась фігура, а й покращилось здоров'я. У неї були проблеми зі спиною, а навантаження зміщило м'язи.

тридцяти в організмі усе змінюється, метаболізм сповільнюється, м'язи по-іншому реагують на фізичні навантаження. Але все одно мати гарну фігуру і бути здоровим у тридцять — реально. Зайнятися спортом ніколи не пізно.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 55-80 грн

«Вартові галактики 2»
Фантастика, екшн,
5-9 травня

«Американська мрія. У пошуках правди»

Документальний фільм,
5-9 травня

«Обітниця»

Драма, історичний, 4-9 травня

«Ідеаль»

Комедія, 3-9 травня,
поч. — 12.00, 20.00

«Рок Дог»

Анімація, 3-9 травня,
поч. — 11.55, 15.50

«Сфера»

Драма, фантастика, 3-9 травня,
поч. — 13.50, 21.50

«Пастка»

Трилер, жахи, 3-9 травня,
поч. — 13.45, 19.40, 21.45,
23.50

«Моя дівчина – монстр»

Комедія, фантастика, екшн,
3-9 травня, поч. — 16.00,
23.20

«Тасмний агент»

Бойовик, трилер, 3-9 травня,
поч. — 13.45, 17.35, 21.30

«Перестрілка»

Комедія, 3-9 травня, поч. —
11.55, 15.45, 19.35, 23.30

«Красиво піти»

Комедія, 3-9 травня,
поч. — 10.05, 18.10, 23.55

кінотеатр
Палац кіно
тел. 52-33-33, квитки — 40 грн

Jamala.UA
Документальний фільм,
3-9 травня, поч. — 18.00

«Червона черепаха»

Мультфільм, фентезі,
3-9 травня, поч. — 14.30

«Будинок навпроти»

Жахи, трилер, кримінал,
3-9 травня, поч. — 19.30

«Війна»

Драма, трилер, 3-9 травня,
поч. — 16.00

«Тернопільська брама»

Свято неповторного галицького колориту з величезною кількістю культурних подій та спеціальними тернопільськими стравами буде в Тернополі 5-7 травня на Театральному майдані. Упродовж трьох днів тернополяни зможуть послухати пісні відомих музичних колективів: Los Colorados, «Роздоріжжя», «Медовий полин», Brio, Mr. Freeman, Nebraska, Kelush and the Bastards, «Сержант Блюз», «Патронічі», D.Kray. Хедлайнерами будуть учасник «Євробачення» гурт «Сальто Назад» та учасник «Х-фактора» The Hypnotunez

Звучатиме акустичне регі

Дмитро Іванов (фронтмен «Аддіс Абеба») завітає в арт-кафе «Коза» з акустичною програмою «Аддіс Абеба». Концерт відбудеться 6 травня о 21.00. Регі колектив з Білорусі, з більш ніж 15-річною історією, що займає одне з головних місць на регі-сцені всього пострадянського простору. Вхід — 100 грн.

«Фон Вакано Крафт Фест»

Перший крафтовий фестиваль пива та м'яса відбудеться 13-14 травня у Тернополі. На нього з'їдуться пивовари та кулінари з усіх куточків України. Він пройде на Козацькому острові у парку «Топільче». На території діятиме фан-зона «Євробачення-2017». Це дегустаційний фестиваль, тому єдиним напоєм буде пиво.

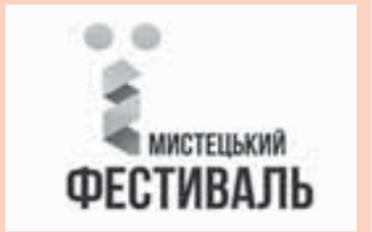
Виступить Оксана Білозір

У Тернопіль приїде народна артистка України Оксана Білозір. 7 травня о 19.00 на сцені ПК «Березіль» відбудеться концерт відомої співачки. Зараз основу репертуару Оксани Білозір складають переосмислені старі хіти Ігоря Білозіра та власні творчі доробки. Квитки — 100-300 грн. Їх можна придбати в касі ПК «Березіль».

«Frank Sinatra. Найкращі хіти»

Концерт «Frank Sinatra. Найкращі хіти» вдруге відбудеться у Тернопільському драмтеатрі 14 травня о 19.00. Легендарні пісні прозвучать у виконанні неперевершених LeoBand Orchestra і солістів Павла Ільницького та Оксани Караїм. Вечір пройде за участі Богдана Стацишина та чарівних Ladies Quartet. Квитки — 150-550 грн.

V Мистецький фестиваль «І»

V Мистецький міжнародний фестиваль «І» відбудеться у Тернополі в УД «Перемога» 12-14 травня. Він передбачає участь відомих письменників, поетів, художників, музикантів, кіномитців. Фестиваль матиме денну та нічну програму. Ціна квитка — 150 грн на три дні на одну особу.

Заспіває квартет «Акорд»

Сольний концерт «3 любов'ю до пісні» вокального квартету «Акорд» (художній керівник — заслужений артист України Євген Гунько) відбудеться 17 травня о 19.00 в ПК «Березіль». У репертуарі квартету близько 200 творів: українські народні пісні та пісні народів світу, музична класика, духовні піснеспіви.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку "Кращі MC України" проводять щосуботи. На відвідувачів чекають MC з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Початок — о 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14,
тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами.

До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують dj з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосередини у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтесь позитивом. Вхід — вільний.

ВОМВА, НІЧНИЙ КЛУБ

вул. Братів Гжицьких, 3,
тел. 096-300-11-55.

Ночі флірту

Щонеділі — розкуті та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Концерт «Золоте перевесло»

Концерт «Золоте перевесло» відбудеться в Тернопільській обласній філармонії 4 травня о 18.30. У ньому візьмуть участь: академічний ансамбль народного танцю «Надзбручанка», академічний ансамбль народної музики «Візерунок» та заслужена артистка України Адріана Онурфрійчук. Довідки за телефоном: 25-07-48, 52-61-09.

ВИСТАВКИ

«Двері у Тернопіль»

Фотовиставка Анни Золотнюк,
галерея «Бункермуз»

«India:out of time»

Виставка польського фотографа Maks Skrzeczkowski,
галерея «Бункермуз»

«Портрет солдата»

Фотовиставка, УД «Перемога»

«Мить»

Персональна виставка живопису Наталії Волянчук, художній музей

«Мистецька палітра Євгена Удіна»

Виставка творів до 80-річчя художника, краєзнавчий музей

«Пам'ятки України»

Виставка найкращих світлин конкурсів «Вікі любить пам'ятки», «Вікі любить Землю», краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66,
квитки від 20 до 40 грн, поч. — 19.00

«Сватання на Гончарівці»

Музична комедія, Г. Квітка-Основ'яненко, 4 травня

«Язичники»

Сімейні сцени, Г. Яблонська, 7 травня

«Як наші діди парубкували»

музична комедія-жарт пам'яті н. а. України А. Горчинського, В. Канівець, 10 травня

«Смішні гроші»

Комедія, Р. Куні, 11 травня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15).
Тел. 52-49-54, квитки — 20 грн,
поч. — 12.00, 14.30

«Пошилися в дурні»

Музична комедія-жарт, М. Кропивницький, 3 травня

«Малюта-кармалюта»

Героїчна казка, Г. Усаць, 7 травня

ГАРБУЗОВИЙ СУП ІЗ НАСІННЯМ

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про новинки меню та приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Апетитні супи з гарбуза, грибів та овочів дуже популярні у кафе здорового харчування «Трава», що на вул. Руській. Особливо гарбузовий суп, який подають до столу, посипавши гарбузовим насінням.

— Крім цього супу, ми готуємо грибний із крутонами, овочевий з куркою та шпинатний із пармезаном, — розповідає кухар Тетяна Гуменюк. — Усі коштують 29 грн за порцію вагою 300 мл, крім шпинатного. Він дорожчий — 35 грн.

Всі супи, за словами співрозмов-

ниці, можна брати із собою. Для цього є спеціальний одноразовий посуд. Крім того, у кафе працює доставка страв і напоїв.

— Також у нас є постійно діюча акція — обід у «Траві» за 39 гривень з 12-ти до 15-ти у будні, — каже Тетяна. — У цю суму входить половина сендвіча і суп на вибір.

Останнім часом у меню кафе з'явилося кілька новинок. Це салат «Пармезан» — з листя салату, м'яса печеної курки, свіжих огірків і помідора, вареного яйця, житніх сухариків і пармезану, заправленого фірмовим соусом. А також бельгійські вафлі із вівсяного бо-

рошна, без крохмалю і трансжирів. Вафлі подають із печеним яблуком і медом.

— Хто хоче добре наїстися, може замовити теплий салат «Італійська трава», — розповідає кухар. — До нього входить паста, моцарела, помідор, огірок, рукола, арахіс і соус «песто». Салат дуже ситний і смачний.

Крім цього смаколика, у меню ще є рибний салат «туна» з тунцем, «Шпинат», «Ситна трава» — з рисом. Куркою, грибами та овочами, «Імбир». Вартість салатів — від 43 до 47 грн.

— У любителів сендвічів є багатий вибір — чотири м'ясні і три вегетаріанські сендвічі, — додає Тетяна. — М'ясні — із курочкою-гриль, шинкою, саямі та індичкою. Вегетаріанські — овочевий, із сиром тофу і фірмовий з тунцем. Вартість сендвічів — від 39 до 55 грн.

Скільки чого треба:
На 5 порцій:
1 кг м'якоти гарбуза, 125 г червоного болгарського перцю, 200 г ріпчастої цибулі, 200 мл 10% вершків, 0,5 л води, 5 г гарбузового насіння, сіль, перець до смаку

Підготувати всі необхідні продукти для супу

Овочі нарізати великими кубиками, пасерувати цибулю

Додати гарбуз, влити вершки, воду, посолити, варити 25 хв.

Додати кубики болгарського перцю, варити протягом п'яти хвилин

Пересипати суп у блендер, розім'яти до утворення однорідної маси

Подавати суп до столу, посипавши гарбузовим насінням

Кухар Тетяна Гуменюк (20 р.) — Найпопулярнішими нашими супами є шпинатний із пармезаном і гарбузовий. Перший коштує 35 грн за 300 мл, другий — 29

Суп-гуляш

На літр окропу: 300 г сала, 200 г яловичини, 2 цибулини, 100 г моркви, 1 зелений пекучий перець, 4 помідори, 2 ст. л. олії, 1 ч. л. солі, 1 ст. л. меленого солодкого перцю, 1/4 л вершків або густої сметани, 3-4 горошини чорного перцю.

М'ясо промити і порізати на маленькі шматочки.

Цибулю накряти півкільцями, моркву — кільцями або соломкою. Зелений перець почистити і накряти соломкою. Спасерувати цибулю до золотистого кольору. Додати шматочки м'яса і обсмажувати їх з двох боків 4-5 хв. Всыпать моркву, перець і помідори кубиками. Залити окропом, додати сіль і пе-

рець. Варити під накривкою до готовності на слабкому вогні. Перед подаванням покласти у кожен тарілку 1-2 ст. л. вершків або сметани.

Харчо по-грузинськи

1 кг яловичини, 100 г рису, 2 ст. л. топленого масла, 5 цибулин, 6 зуб. часнику, 4 ст. л. томатної пасты, 4 ст. л. соусу «Ткемалі», приправа «Хмелі-сунелі», пучок кінзи, перець, сіль, 3 лаврові листки.

Промити м'ясо, нарізати шматками 2x3 см, залити у великій каструлі 1 л холодної води, довести до кипін-

ня. Зняти піну і варити на слабкому вогні близько години. Рис промити і залити холодною водою. Цибулю нарізати кубиками. В сковороді нагріти масло, додати томатну пасту, цибулю і пасерувати до золотистого кольору. Рис відкинути на друшляк і висипати в каструлю. Додати цибулю,

вимішати і варити 35 хв. Кінзу промити і подрібнити. Часник здушити. Додати соус «Ткемалі», спеції, кінзу і часник. Варити ще 5-7 хв.

РЕКЛАМА

RIA Візьміть участь у конкурсі «3 «RIA плюс» роками»

виграйте 3000 гривень!

До 19 травня принесіть у редакцію примірник нашої газети чи вирізку з неї. Чим більшої давності ваш примірник — тим більший шанс отримати нагороду.

Старі газети чи вирізки з них приносите у редакцію «RIA плюс» за адресою: м. Тернопіль, вул. Дубовцька 1, б. Тел. для довідок: (098) 945-39-23, (0352) 43-00-50

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

«Криниця»

тел.: (0352) 42 08 96 (067) 86 490 38

www.elitvoda.te.ua

СПОРТИВНІ
НОВИНИЧергова поразка
ФК «Тернопіль»

• З рахунком 0:2 вдома ФК «Тернопіль» поступився «Інгульцю» з Петрово у 27-му турі Першої футбольної ліги.

Матч відбувся 30 квітня на міському стадіоні. Гості провели по одному м'ячу у ворота тернополян в кожному з таймів. Додамо, що гру через дискваліфікацію пропустили одразу два центральні оборонці «муніципалів» — капітан Ігор Курило та Олександр Музика.

Поразка від «Інгульця» залишила примарні шанси для ФК «Тернопіль» на збереження прописки у Першій лізі. Наразі наші земляки посідають останнє місце у турнірній таблиці чемпіонату.

Поразки і нічия
наших аматорів

• У 15-му турі аматорського чемпіонату України з футболу команди з Тернопілля на трьох набрали лише одне очко.

Найуспішніше у турі виступила теребовлянська «Нива», яка на виїзді у Львові розписала результативну нічию 3:3 з місцевим ФК «Львів».

Розгромної поразки 3:0 на Київщині зазнав ФК «Чортків-Педуніверситет», який їздив у гості до «Чайки». Також прогала і тернопільська «Нива». Підопічні Петра Бадла з рахунком 1:0 поступилися на виїзді у Малинську, що на Рівненщині.

У турнірній таблиці теребовлянська «Нива» — восьма, тернопільська — дев'ята, а ФК «Чортків-Педуніверситет» — одинадцятий.

Переміг у Китаї

• Вихованець тернопільського «Характерника» Юрій Босий провів бій у Китаї, в місті Чан-де. Поєдинок відбувся у рамках китайського промоушену Glory of heroes.

Суперником нашого бійця був китайський спортсмен. Розв'язка бою відбулася у третьому раунді. Після помилки опонента Юрій Босий провів задушливий прийом та одержав дострокову перемогу.

Нагадаємо, попередній бій Юрія був у рамках «Кубку Буковеля», який проходив у лютому.

У Тернополі —
Кубок Чемпіонів

• Уже вдруге тернопільський дитячо-юнацький футбольний клуб «Чемпіон» з 7 до 9 травня організовує Всеукраїнський турнір з футболу «Кубок Чемпіонів».

Змагатимуться 8-9-річні футболісти. Старші гратимуть за схемою 7+1. Матчі цієї категорії проходять на полі з трав'яним покриттям спорткомплексу «Політехнік». Молодші діти змагатимуться за схемою 4+1 і свої матчі на майданчиках зі штучним покриттям економічного університету.

Участь у змаганнях візьмуть команди з усієї Західної України.

«ТЕРЕН» ТА «УНІВЕР» — НАЙСИЛЬНІШІ
РЕГБІЙНІ КОМАНДИ ТЕРНОПІЛЛЯ

Перші ■ Відкритий чемпіонат Тернопільської області з регбі-7 серед чоловіків та жінок відбувся уже вп'яте. Переможцями цьогоріч стали команди «Терен» та «Універ»

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Змагання проходили стадіоні в Кутківцях 29 квітня. За перемогу змагалися чотири чоловічі та три жіночі команди.

Оскільки чемпіонат має статус відкритого, то участь у тернопільських змаганнях взяли сусіди з Івано-Франківська.

— Загалом учасниками наших змагань стали близько 70 регбістів, — каже один з організаторів турніру, граючий тренер команди «Терен» Володимир Крутовський. — Команду «Терен» на змаганнях представляли

У чемпіонаті Тернопілля з регбі брали участь й іноземні студенти

Гостями чемпіонату були хлопці з франківської команди «ІФН ТУНГ». У дівчат компанію двом тернопільським командам «Універ» і «ТНЕУ» склали регбістки «ДЮСШ-2-ФТЛ» з Івано-Франківська.

За словами Володимира Кру-

«Перемогти було нелегко, адже у нашій команді

чимало ветеранів, які уже повноцінно не займаються.

Але своїм досвідом нам вдалося обіграти більш

молодих колег»

не лише діючі гравці, а й ветерани клубу. За чоловічу команду «ТНЕУ» зіграли студенти університету, які представлятимуть вуз на Всеукраїнській Універсіаді. Також змагалась команда Free, складена з іноземних студентів.

товського, команди зіграли між собою по колу. За підсумками набраних очок і визначили чемпіонів. У чоловіків першість отримали регбісти «Терену», а у супереччі жіночих команд виграв «Універ».

— «Терен» зумів підтвердити титул найсильнішої команди області, — констатує тренер. — Хоча перемогти було нелегко, адже у нашій команді чимало ветеранів, які уже повноцінно не займаються. Але своїм досвідом вдалося обіграти більш молодих колег.

Чемпіони області отримали від організаторів Кубки, а усіх учасників нагородили грамотами та індивідуальними призами.

— Турнір пройшов у дуже хорошій та дружній атмосфері, — додає пан Володимир. — Вдалося уникнути травм, тож ми задоволені проведеною роботою.

Для регбійного клубу «Терен» участь у обласній першості стала одним з етапів підготовки до старту у Вищій лізі чемпіонату України з регбі-7. Дванадцять регбістів «Терену» 12 травня

вирушають до Кременчука, де 13 травня стартує перший етап чемпіонату. Наразі участь у Вищій лізі підтвердили 13 команд.

— Ми навмисне підлаштовували обласні змагання, щоб мати змогу підготуватися до старту у Вищій лізі, — каже Володимир Крутовський. — Завдяки спонсорам ми придбали нову форму, тож у Кременчук поїдемо з оновленим екіпіруванням.

За словами Володимира Крутовського, у планах регбійного клубу «Терен» — участь у кількох комерційних і товариських турнірах. Ймовірно, регбісти організують змагання і у Тернополі.

— Ми обговорюємо проведення у Тернополі літнього чемпіонату з регбі-5, — додає він. — Це різновид регбі, який має незначні відмінності. Участь у командах беруть по 5 спортсменів.

Тернополянин став третім
на майстрівському турнірі

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Бронзовим призером Міжнародного турніру, пам'яті льотчика-космонавта Павла Поповича став тернопільський боксер Ігор Будзінський. Турнір відбувся минулого тижня у Білій Церкві.

Змагалися кращі боксери України серед молоді — 17-18-річного віку. А запрошеними гостями стала команда боксерів з Молдови. Загалом у турнірі участь прийняли близько ста спортсменів. Переможці отримали високе звання Майстра спорту України.

— Тернопілля на цьому турнірі представили два боксери, — каже тренер Руслан Фірман. — Ігор Будзінський змагався у ваговій категорії 60 кілограмів, а Захар Степанов виступав у вазі 69 кг.

Третє місце вдалося завоювати Ігору Будзінському, який провів три поєдинки. У першому бою наш боксер переміг суперника з Кривого Рогу. У бою за вихід до півфіналу Ігор Будзінський здолав одного з найсильніших боксерів своєї ваги з Луганська. Втім у півфіналі роздільним рішенням суддів, тернополянин програв місцевому боксеру з Білої Церкви.

— Усі три поєдинки Ігор провів на хорошому рівні, — додає тренер. — Трохи не вистачило до перемоги у півфіналі. Все ж таки судді були прихильнішими до місцевого боксера.

Інший представник Тернопілля Захар Степанов на турнірі провів два поєдинки. Після перемоги над опонентом із Черкаса, Захар у чвертьфіналі програв першому номеру збірної України

зі Львова.

За словами тренера Руслана Фірмана, участь у цьому турнірі розглядалася як один з етапів підготовки до майбутнього чемпіонату України серед молоді. Він стартує 15 травня у Рівному.

До слова, тренери та спортсмени висловлюють подяку за допомогу із виїздом на змагання президенту Федерації боксу Тернопілля Євгену Степанову та віце-президенту спортклубу «Шкіряна рукавичка» Івану Сопронюку.

Ігор Будзінський та його тренер Руслан Фірман після нагородження

ДОВІДКА

Ігор Будзінський представляє школу вищої спортивної майстерності (ШВСМ) і тренується у спортклубі «Шкіряна рукавичка» під керівниц-

твом Руслана Фірмана.

Захар Степанов теж є представником ШВСМ. Тренується у Романа Діткуну в спортклубі «Поєдинок».

Як відростити косу до пояса

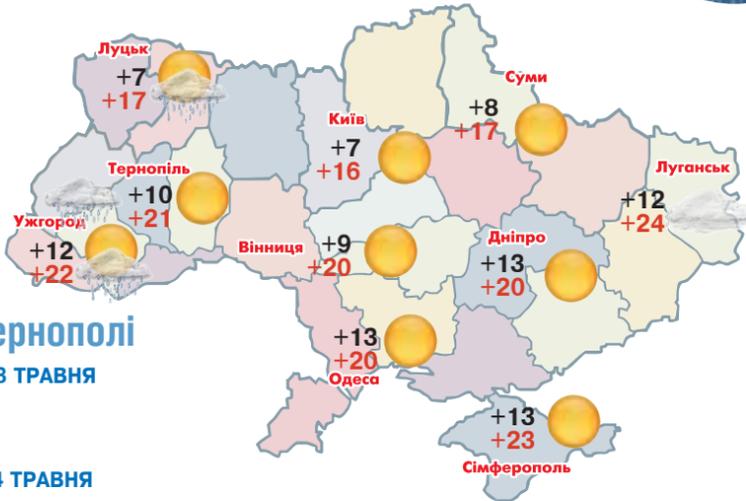
Волосся довжиною майже півтора метра має тернопільська студентка Анжеліка Заянчуківська. Через коси, які сягають колін, друзі називають дівчину місцевою Рапунцель.

Читайте у "RIA плюс" від 10 травня

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

- СЕРЕДА, 3 ТРАВНЯ**
 +10°C
 +21°C
- ЧЕТВЕР, 4 ТРАВНЯ**
 +13°C
 +23°C
- П'ЯТНИЦЯ, 5 ТРАВНЯ**
 +13°C
 +20°C
- СУБОТА, 6 ТРАВНЯ**
 +12°C
 +14°C
- НЕДІЛЯ, 7 ТРАВНЯ**
 +10°C
 +13°C

382140_9998

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ

ШАФИ-КУПЕ

www.nashi-mebli.com.ua

вул. Живова, 41
 (навпроти автовокзалу)
 (096) 276-14-40

НАШІ МЕБЛІ

ФОТОКОНКУРС

КАТЯ 18 РОКИ

СТУДЕНКА ТНПУ, КАНАДИ ЖУРНАЛІСТИКИ, ЖИТТЄРАДНИЦЯ ЗА НЕПОСЛАБИМІ, ЛЮБЛА ЦІКАВІ ТА ПРАВДІ!

КОЖНА ТЕРНОПОЛЯНКА МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

ДЛЯ УЧАСТІ ДОСТАВНО ЗАКОННИЙ ФОРМИ "ВІСНІ УЧАСТІ У КОНКУРСІ" НА САЙТІ MISSMOEMISTO.UA

ПАРТНЕРИ:

офіційний фотограф

П.П. Бурмака Н.П. 6 травня 2017р. в 8-00 год.

ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ:

- АЛКОГОЛІЗМУ
- ІГРОМАНІЇ
- ЗАЙВОЇ ВАГИ
- КУРІННЯ

Лікування проводиться індивідуально. www.nadiya.com.ua

м. Тернопіль, вул. Замкова, 14 (гот. «Тернопіль»); тел.: (0352) 42-00-22, (067) 451-44-26

Фабрика-магазин *Borenia*

ВИПУСКНІ ЧОЛОВІЧІ КОСТЮМИ

• Підганяємо на місці • Пошив на замовлення

вул. Текстильна, 34, тел.: 43-51-61 (067) 930-07-88

П.П. КУЛЬТУРИ «БЕРЕЗІЛЬ»

28 травня 19.00

ПЕРШЕ УКРАЇНОМОВНЕ ГУМОР-ШОУ

ВАР'ЯТИ

ВАРИАТУ.COM

КВІТКИ МОЖНА ПРИДБАТИ У ПК «БЕРЕЗІЛЬ», ЦУМ ТА НА САЙТІ GASTROLI.UA

ТЕЛЕФОНІ ДЛЯ ДОВІДОК: 53-31-14, 096 218 08 63

www.gastrolia.com.ua

Відома з-за кордону ясновидиця Олімпія

Учасниця «Битви екстрасенсів»

ДОПОМОЖЕ:

В коханні, бізнесі, вийти заміж, поверне чоловіка або дружину, позбутися самотності, безробіття, зніме родові прокляття, порчу, вінок безшлюбності та зурочення.

Поставить захист на все життя, виліє на віск та олово. Допоможе дітям у складних ситуаціях.

+38 (068) 707-32-75

MICROCREDIT Ми надаємо кредити без посередників та без поруки

ШВИДКО ТА ЗРУЧНО

Гроші на будь-які цілі: навчання, лікування, ремонт і т.д.

Спеціальні кредити для пенсіонерів

Запрошуємо на роботу консультантів та менеджерів

www.microcredit.ua

Тернопіль, вул. Крушельницької, 1А; тел.: (067) 371 33 85, (067) 322 91 44

Гороскоп

- ОВЕН**
 Можете відчувати сильні перепади настрою, головні болі, погіршення самопочуття. Особливо це стосується представників знака у віці. Тож не ризикуйте.
- ТЕЛЕЦЬ**
 У вас зростає товарищівість, і ви будете досить переконливі. Але успіхи в переговорах можуть привести до марносластва, і якщо це помітять, це може все зіпсувати.
- БЛИЗНЮКИ**
 Близнюкам краще, за можливості, перенести всі справи на інший день. Вам необхідне усамітнення, час і можливість вдатися до роздумів. Уникайте компанії. Корисним буде відпочинок на природі.

- РАК**
 У вас настав період переосмислення цінностей. Ймовірно, вам захочеться перетворити свої матеріальні здобутки на духовні. Що ж, можна поміняти наскладані гроші на подорожі.
- ЛЕВ**
 У левів посиляться інтуїція і почуття справедливості. Але не варто прагнути заявляти про це, ви можете наразити себе на небезпеку. Будьте обережні. Зверніть увагу на здоров'я.
- ДІВА**
 Дівам варто бути уважними до сигналів свого організму. По можливості не відходьте далеко від дому. Ваші раптові перепади настрою не просто так. Ймовірно, вам дуже потрібен відпочинок.

- ТЕРЕЗИ**
 Терезам будуть щедри і відкриті. Не можна допускати нудьги і застою. Терміново вирушайте у подорож або хоча б на прогулянку на природі. Це вам буде тільки на користь.
- СКОРПІОН**
 Скорпіонам теж будуть корисні прогулянки і подорожі. Поїдьте на пошуки нових вражень. Не зашкодять вам і цікава компанія та нові знайомства.
- СТРІЛЕЦЬ**
 Стрільці повинні придивитися до нових знайомих. Не поспішайте розповідати їм про себе занадто багато, бажаючи зблизитися. Це може бути використано проти вас. Довіряйте перевіреним людям.

- КОЗЕРІГ**
 Козерогам потрібно на деякий час відкласти заняття своїм хобі. Приділіть увагу родичам, їм дуже потрібні ваші тепло і підтримка. Вирушайте разом на природу.
- ВОДОЛІЙ**
 Водоліям не варто планувати ділових зустрічей і відвідування масових заходів. Також утримайтеся від великих грошових витрат. Дорогі покупки відкладіть на потім.
- РИБИ**
 У Риб день трансформації. Тому, ймовірно, доведеться переглянути свої плани. Можливі несподіванки, але вони, скоріше, будуть мати позитивні наслідки. Якщо ви проявите швидкість реакції і кмітливість.

КВАРТИРИ

ПОДОБОВО

ПОМІСЯЧНО

(096) 00-777-00

381621_9998